

Komparace spotřební daně v České republice a ve vybraných státech EU

Nela Kojetínská

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nela Kojetínská**

Osobní číslo: **M13021**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Komparace spotřební daně v České republice a ve vybraných státech EU**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše definujte teoretickou oblast spotřební daně v České republice a ve vybraných státech EU.

II. Praktická část

- Provedte komparaci spotřební daně u vybraných produktů v České republice a ve vybraných státech EU.
- Na základě provedené komparace zhodnoťte výsledky a navrhněte možná doporučení.

Závěr

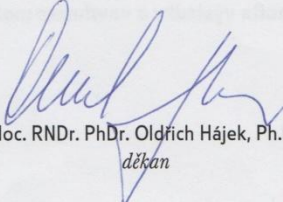
Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

European tax handbook. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2014, 1026 s. ISBN 978-90-8722-241-3.
KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 6., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 275 s. ISBN 978-80-7478-841-3.
ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii. 6., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2013, 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
VANČUROVÁ, Alena a Barbora SLINTÁKOVÁ. Daňový systém ČR: cvičebnice. Praha: 1 VOX a.s., 2015, 72 s. ISBN 978-80-87480-37-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Horák**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

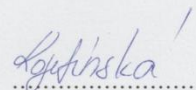
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjímání tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.5.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá komparací spotřební daně v České republice a ve vybraných státech Evropské unie. Obsahuje dvě části teoretickou a praktickou. Teoretická část definuje na základě literární rešerše obecné pojmy v oblasti daní. Dále objasňuje historii a klasifikaci spotřební daně, legislativní úpravu a předmět spotřební daně u vybraných států. Na závěr je rozebrána harmonizace v rámci Evropské unie. Praktická část se zabývá komparací spotřební daně u alkoholických nápojů a tabákových výrobků mezi Českou republikou a vybranými státy Evropské unie. Závěrečná část obsahuje shrnutí a závěrečná doporučení pro Českou republiku v oblasti spotřební daně.

Klíčová slova: daň, spotřební daň, harmonizace v rámci Evropské unie, alkoholické nápoje, cigarety, daňové zatížení

ABSTRACT

The Bachelor thesis is dealing with the comparison of excise duty in the Czech Republic and in the selected countries of the European Union. Contains two part, theoretical and practical. The theoretical part defines on the basis of the literature research general concepts in the field of taxation. Further, it clarifies the history of the and classification of the excise duties, the legislative regulation and subject of excise duty for selected states. In conclusion, it is disassembled harmonization within the European Union. The practical part deals with the comparison of the excise duty for alcohol beverages and tobacco products between the Czech Republic and selected states of the European Union. The final section contains a summary and final recommendations for the Czech Republic in the field of excise duties.

Keywords: tax, excise duty, harmonization within the European Union, alcohol beverages, tobacco products, tax burden

Ráda bych poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Martinu Horákovi, za ochotu, odborné rady a cenné připomínky, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

„Vědění je poklad, ale praxe je klíč k němu.“

Fuller Thomas

„Čemukoli se učíš, učíš se pro sebe.“

Gaius Titus Petronius

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ZÁKLADNÍ POJMY DAŇOVÉ TEORIE	13
1.1 DAŇ, DAŇOVÁ SOUSTAVA A DAŇOVÝ SYSTÉM	13
1.1.1 Daň	13
1.1.2 Daňová soustava.....	13
1.1.3 Daňový systém	13
1.2 FUNKCE DANÍ	14
1.3 ZÁKLADNÍ KLASIFIKACE DANÍ.....	15
1.4 POPLATNÍK A PLÁTCE	17
1.5 PŘEDMĚT, ZÁKLAD A SAZBA DANĚ, DAŇOVÁ POVINNOST, ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ, NEZDANITELNÉ MINIMUM, OSVOBOZENÍ A SLEVVY NA DANI.....	18
2 VYMEZENÍ SPOTŘEBNÍ DANĚ	20
2.1 HISTORIE	20
2.2 KLASIFIKACE SPOTŘEBNÍ DANĚ	20
3 SPOTŘEBNÍ DAŇ V ČESKÉ REPUBLICE	22
3.1 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	22
3.2 PŘEDMĚT DANĚ	22
3.3 VZNIK DAŇOVÉ POVINNOSTI	22
3.4 SAZBA A VÝPOČET DANĚ	22
3.5 ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ.....	22
4 SPOTŘEBNÍ DANĚ VE VYBRANÝCH STÁTECH EU	23
4.1 SPOTŘEBNÍ DAŇ VE ŠVÉDSKU.....	23
4.1.1 Legislativní úprava.....	23
4.1.2 Předmět daně	23
4.2 SPOTŘEBNÍ DAŇ NA SLOVENSKU	24
4.2.1 Legislativní úprava.....	24
4.2.2 Předmět daně	24
4.3 SPOTŘEBNÍ DAŇ V CHORVATSKU	24
4.3.1 Legislativní úprava.....	24
4.3.2 Předmět daně	24
5 DAŇOVÁ HARMONIZACE	25
5.1 HARMONIZACE AKCÍZŮ V EU	25
5.2 SMĚRNICE UPRAVUJÍCÍ HARMONIZACI SPOTŘEBNÍCH DANÍ.....	26
5.2.1 Směrnice č. 92/12/EEC	26
5.2.2 Směrnice strukturální a směrnice o sazbách akcízů	27
5.2.3 Směrnice č. 2003/96/ES	27
5.2.4 Směrnice č. 92/83/EHS	28
5.2.5 Směrnice 92/84/EHS	29
5.2.6 Směrnice č. 2011/64/EU	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32

6	KOMPARACE SPOTŘEBNÍ DANĚ V ČESKÉ REPUBLICE A VE VYBRANÝCH STÁTECH EU	33
6.1	KOMPARACE ZDAŇOVÁNÍ ALKOHOLICKÝCH VÝROBKŮ VE VYBRANÝCH STÁTECH EU.....	33
6.1.1	Zdaňovaný vybraného alkoholu spotřební daní v ČR.....	34
6.1.1.1	Ballantines	34
6.1.1.2	Vodka Finladia.....	35
6.1.1.3	Jagermeister	36
6.1.1.4	Baileys Irish Cream	37
6.1.2	Zdaňování vybraného alkoholu ve Švédsku	37
6.1.2.1	Ballantines	38
6.1.2.2	Vodka Finladia.....	39
6.1.2.3	Jagermeister	39
6.1.2.4	Baileys Irish Cream	40
6.1.3	Zdaňování vybraného alkoholu v Chorvatsku	41
6.1.3.1	Ballantines	41
6.1.3.2	Vodka Finladia.....	42
6.1.3.3	Jagermeister	43
6.1.3.4	Baileys Irish Cream	44
6.1.4	Zdaňování vybraného alkoholu na Slovensku	44
6.1.4.1	Ballantines	45
6.1.4.2	Vodka Finladia.....	45
6.1.4.3	Jagermeister	46
6.1.4.4	Baileys Irish Cream	47
6.2	KOMPARACE ZDAŇOVÁNÍ TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ VE VYBRANÝCH STÁTECH EU.....	47
6.2.1	Zdaňování vybraných tabákových výrobků v ČR.....	48
6.2.1.1	Marlboro gold	49
6.2.1.2	Camel filters.....	49
6.2.2	Zdaňování vybraných tabákových výrobků ve Švédsku.....	50
6.2.2.1	Marlboro gold	50
6.2.2.2	Camel filters.....	51
6.2.3	Zdaňování vybraných tabákových výrobků v Chorvatsku.....	52
6.2.3.1	Marlboro gold	53
6.2.3.2	Camel filters.....	53
6.2.4	Zdaňování vybraných tabákových výrobků na Slovensku.....	54
6.2.4.1	Marlboro gold	54
6.2.4.2	Camel filters.....	55
7	SHRNUTÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	57
	ZÁVĚR	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	67
	SEZNAM TABULEK.....	68

ÚVOD

Spotřební daně patří mezi nepřímé daně, tvořící významný příjem veřejných rozpočtů, a to hlavně díky vysokým sazbám s nízkou elasticitou spotřeby. Patří mezi nejstarší daně, které v průběhu tisíciletí a staletí prodělaly značné změny. V současnosti podléhá spotřební daní několik komodit, u kterých tvoří daň součást prodejní ceny. Spotřební daně nerespektují důchodovou ani majetkovou situaci poplatníka, jsou vyměřeny pro všechny spotřebitele ve stejné výši. Spotřebitel daň platí při nákupu výrobci nebo prodejci, který ji následně prostřednictvím správce daně odvede státu.

V České republice je spotřební daň využívána od 1. 1. 1993. Od té doby prošla řadou novelizací, kdy k největší změně v rámci spotřební daně došlo v roce 2004, kdy se Česká republika stala členem Evropské unie. Došlo k její harmonizaci prostřednictvím směrnic vydaných Evropskou unií. Cílem harmonizace bylo sjednotit daňové systémy a usnadnit tak pohyb zboží mezi státy Evropské unie. Harmonizace akcízů (spotřebních daní) se týkala oblasti strukturální, a dále pak stanovení minimálních sazeb daně.

Spotřební daně nejsou jen významným příjmem státního rozpočtu, ale taky se prostřednictvím vysokých sazeb snaží snížit spotřebu výrobků, u kterých je spotřeba nežádoucí. Bohužel, i když dochází ke zvyšování spotřební daně, nedochází ke snižování spotřeby vybraných výrobků.

Cílem bakalářské práce je srovnání spotřební daně v České republice a ve vybraných státech Evropské unie. Na základě tohoto srovnání následně navrhnout doporučení, pomocí kterých by došlo ke snížení spotřeby nežádoucích výrobků. Ze států Evropské unie budou vybrány tři státy. Jako první bude vybráno Švédsko, kde jsou sazby a daňové zatížení spotřební daně nejvyšší. Jako druhá země, bude zvoleno Chorvatsko, protože je pravým opakem a sazby a daňové zatížení patří k nejnižším. Jako poslední země bude vybráno Slovensko, u něhož lze říci, že se sazby pohybují v celoevropském průměru.

Teoretická část je zaměřena na vysvětlení základních daňových pojmů. Dále pak na definici základních funkcí daní, obecné klasifikace daní, historie a klasifikace spotřební daně. Následně budou vymezeny legislativní úpravy a předměty daně u vybraných států. V poslední části bude objasněna harmonizace akcízů v Evropské unii.

Z důvodu rozsáhlosti tématu se praktická část zaměří na zdaňování alkoholických nápojů a tabákových výrobků. U alkoholických nápojů budou zvoleny čtyři druhy alkoholu,

u tabákových výrobků dva druhy cigaret. U každého výrobku bude vypočtena spotřební daň, daňové zatížení spotřební daní v procentech a celkové daňové zatížení v procentech. V závěrečné části budou zjištěné poznatky srovnány a navrženy doporučení pro Českou republiku.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je komparace spotřební daně mezi Českou republikou a vybranými státy Evropské unie. Z důvodu rozsáhlosti tématu se práce zaměřuje na porovnávání daňového zatížení u alkoholických nápojů a tabákových výrobků.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Dílčím cílem teoretické části je definovat základní daňové pojmy, historii a klasifikaci spotřební daně, legislativní úpravu a předmět daně u vybraných států a daňovou harmonizaci v rámci Evropské unie. Hlavní využívanou metodou na základě, které je teoretická část zpracována, je literární rešerše odborných knih, internetových zdrojů, zákonů a směrnic týkajících se dané problematiky.

Dílčím cílem praktické části je srovnat výši daňového zatížení spotřební daní v procentech a celkového daňového zatížení v procentech u vybraných alkoholických nápojů a tabákových výrobků, mezi jednotlivými státy. Hlavní využívanou metodou je komparace.

Závěr bakalářské práce je věnován konečnému zhodnocení komparace, a následným návrhům a doporučením pro Českou republiku.

Práci sestavuji ve znění zákonů a směrnic platných pro rok 2016. K přepočtu zahraničních měn využívám aktuálního kurzu stanového ČNB k 13. 4. 2016.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY DAŇOVÉ TEORIE

Cílem první kapitoly je definice základních daňových pojmů, které jsou důležité pro orientaci v oblasti daní. V první řadě si vysvětlíme pojmy jako daň, daňová soustava a daňový systém. Následně budou popsány funkce daní, jejich význam a klasifikace daní dle různých kritérií. Posledních dvě kapitoly budou zaměřeny na definici pojmů jako poplatník a plátce daně, předmět daně, základ a sazba daně, daňová povinnost, zdaňovací období, nezdanitelné minimum, osvobození a slevy na dani.

1.1 Daň, daňová soustava a daňový systém

Cílem této kapitoly je definice pojmů jako daň, daňová soustava a daňový systém.

1.1.1 Daň

„Daň definuje Vančurová (2015, s. 66) jako zákonem stanovenou povinnou, peněžní, neúčelovou (nenávratnou) a neekvivalentní platbu plynoucí do veřejného rozpočtu,“ kdy neúčelovost podle Kubátová (2015, s. 16) znamená, že konkrétní daň v dané výši je součástí celkových příjmů veřejného rozpočtu, z kterého se budou financovat různé veřejné potřeby. Tedy, že konkrétní daň v dané výši, nemá financovat konkrétní vládní projekt. „Neekvivalentnost znamená, že poplatník nemá nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě.“

Kubátová (2015, s. 15-16) také dodává, že daň se buď opakuje v pravidelných časových intervalech, nebo je nepravidelná a platí se jen za určitých okolností.

1.1.2 Daňová soustava

Daňovou soustavu definuje Široký (2008, s. 10) jako souhrn daní, které jsou vybírány v určitém státě a v určitém čase. Jednotlivé daně jsou z právního hlediska upraveny daňovými zákony. „Mezi faktory ovlivňující uspořádání daňové soustavy patří velikost státu a jeho územní členění, tradice způsobu výběru daní, ale i přijaté závazky plynoucí ze zapojení do mezinárodních integračních procesů.“

1.1.3 Daňový systém

Daňový systém patří k širším pojmům, než daňová soustava. Kromě daňové soustavy zahrnuje daňový systém i organizačně a technicky zřizovaný systém institucí, které zabezpečují správu daní, vyměrování daní, vymáhání a kontrolu daní, a také systém

nástrojů, metod a pracovních postupů, které tyto instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům. (Široký, 2008, s. 10)

1.2 Funkce daní

Daně plní v ekonomice celou řadu funkcí. Mezi základní patří:

- fiskální,
- alokační,
- (re)distribuční,
- stabilizační.

(Boněk 2001, s. 131)

Fiskální

Podle Boňka (2001, s. 131) nejdůležitější a historicky nejstarší funkce, na základě níž, jsou získávány finanční prostředky do veřejných rozpočtů, a následně jsou použity k financování veřejných statků a veřejných potřeb.

Alokační funkce

Alokační funkce dle Širokého (2008, s. 12) řeší problematiku investování vládních výdajů a optimálního rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebou.

Kubátová (2015, s. 19) dodává, že se uplatňuje v případech, kdy trh projevuje neefektivnost v alokaci zdrojů. Tím je myšleno, buď vložení prostředků do míst, kam jich trh vkládá málo (například do školství), nebo naopak odebrání prostředků z míst, kde jich je příliš mnoho (například zdanění ekologické).

(Re)distribuční funkce

(Re)distribuční funkce dle Boňka (2001, s. 132) patří k důležitým zejména proto, že z hlediska veřejného mínění a občanů daného státu patří rozdělení důchodů a bohatství vzniklé fungováním trhu k nepřijatelným a nespravedlivým. Daně, proto mají za úkol zmírnit rozdíly v důchodech jednotlivých subjektů vyšším zdaněním vyšších příjmů a majetku.

Stabilizační funkce

Stabilizační funkce dle Boněk (2001, s. 132) tvoří součást hospodářské politiky. Prostřednictvím stabilizační funkce je daňový systém schopen ovlivňovat agregátní

národohospodářské ukazatele a ekonomické chování jednotlivých subjektů. Využívá se k dosažení zaměstnanosti a cenové stability. Zmírňuje cyklické výkyvy v ekonomice.

1.3 Základní klasifikace daní

Podle Širokého (2008, s. 48) můžeme daně klasifikovat podle několika různých kritérií. K nejznámějším patří členění daní podle jejich vazby na důchod poplatníka neboli členění daní na přímé a nepřímé. Mezi další základní klasifikace daní patří členění podle subjektu daně (určení poplatníka), členění dle objektu daně (určení předmětu daně), členění dle respektování příjmových poměrů poplatníka (osobní a in rem), členění podle použité sazby daně (pevná, procentní), členění podle vztahu mezi velikostí daně a velikostí základu daně (paušální, specifické, ad valorem) a klasifikace daní dle OECD.

Klasifikace daní dle jejich vazby na důchod poplatníka

Na základě této klasifikace třídíme daně na přímé a nepřímé. Přímou daní se rozumí zákonem stanovená platba do státního rozpočtu, kdy na rozdíl od nepřímé daně je přesně definována osoba, která tuto daň bude platit. U nepřímých daní je osoba, která bude daň platit odlišná od osoby, která tuto daň bude odvádět do státního rozpočtu. (Jurčík, 2015, s. 11)

Přímé daně

Přímé daně jsou podle Širokého (2008, s. 49) vyměřeny poplatníkovi z jeho důchodu, nebo majetku. Předpokládá se, že daň je vyměřena z důchodu osoby, která je povinna daň zaplatit. Osoba povinná k dani se nemůže této povinnosti vyhnout, nebo její část přenést na další ekonomické subjekty.

Kubátová (2015, s. 20) mezi přímé daně řadí daně z důchodů, daně majetkové a daně z hlavy.

Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou podle Širokého (2008, s. 49) vybírány v cenách zboží, služeb, převodů a pronájmů. Rozhodujícím momentem zdanění je nákup nebo spotřeba příslušné komodity. Nepřímé daně nerespektují důchodovou ani majetkovou situaci poplatníka, jsou vyměřeny ve stejné výši všem osobám.

Jurčík (2015, s. 11) dodává, že nepřímé daně jsou zahrnuty v ceně zboží a služeb. Poplatník je platí při jejich koupi na účet plátce daně a ten je následně odvede státu. Plátce tedy vybírá daň od poplatníka formou přírážky k ceně zboží.

Klasifikace daní dle subjektu daně

Klasifikace daní dle subjektu daně vymezuje osoby neboli ekonomické subjekty, které daň platí. Peková (2011, s. 326) vymezuje tyto subjekty daně:

- fyzickou osobu (individuální daně),
- právnickou osobu (korporátní daně),
- manžele (částečný splitting) - kdy je zdaňován průměrný příjem za oba manžele,
- domácnosti (úplný splitting) – kdy je zdaňován průměrný příjem za všechny členy domácnosti.

Klasifikace daní dle objektu daně

Klasifikace daní dle objektu daně vymezuje předmět, na který se daň váže, a důvod jejího odvádění. Široký (2008, s. 50) vymezuje tyto objekty daně:

- důchodové – zdaňují příjmy poplatníka, a to jak v naturální, tak i v peněžní podobě,
- výnosové – zdaňují výnosy z určité činnosti, jejich výše je většinou odhadována z reálných znaků výdělečné činnosti (počet zaměstnanců, druh podnikání, velikost budov apod.),
- majetkové - zdaňují držbu nebo nabytí nemovitosti a movitého majetku,
- z hlavy (subjektové) – platí se ze samostatné existence poplatníka. Jedná se o daň paušální, která je stanovena v pevné výši,
- obrátové – zdaňují hrubý obrát u každého výrobce, čistý obrát nebo obrát docílený u posledního zpracovatele,
- spotřební – zdaňují veškerou spotřebu, nebo jen spotřebu vybraných skupin výrobků.

Klasifikace daní dle jejich respektování příjmových poměrů poplatníka

Na základě této klasifikace dochází k zohledňování platební schopnosti poplatníka. Široký (2008, s. 50) definuje:

- daně osobní – respektují důchodovou situaci poplatníka. Vyměřují se z osobního příjmu nebo z příjmů z podnikání,

- in rem daně – zdaňují vlastnictví nebo nabytí určitého majetku, nákupu nebo spotřeby zboží a služeb. Neodvíjí se od výše příjmů, nerespektují platební schopnost poplatníka.

Klasifikace podle použité sazby daně

Peková (2011, s. 327) definuje tyto sazby daně:

- pevná sazba – např. v korunách, v současné době je v ČR u daně ze staveb,
- procentní sazba – využívá se v rozhodující míře.

Podle vztahu mezi velikostí daně a velikostí základu daně

Peková (2011, s. 327) definuje tyto daně:

- paušální daně – jedná se o daň stanovenou bez vazby na základ daně,
- specifické daně – mají zákonem stanovenou sazbu daně na naturální jednotku,
- ad valorem daně – jsou odvozovány z ceny zdaňovaného základu.

Klasifikace daní OECD

Dle Kubátové (2015, s. 23-24) rozděluje daně do šesti hlavních skupin a dalších podskupin. Mezi hlavní skupiny patří:

- 1000 daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů,
- 2000 příspěvky na sociální zabezpečení,
- 3000 daně z mezd a pracovních sil,
- 4000 daně majetkové,
- 5000 daně ze zboží a služeb,
- 6000 ostatní daně.

1.4 POPLATNÍK A PLÁTCE

V této kapitole si vysvětlíme pojmy poplatník a plátců daně. Kdy z hlediska placení daně je velmi důležité rozlišit, kdo je poplatníkem a kdo je plátcem.

Poplatník

Peková (2011, s. 329) definuje poplatníka daně jako „subjekt daně, který má ze zákona povinnost daň vypočítat v daňovém přiznání a zaplatit prostřednictvím správce daně. U přímých daní je poplatník daně většinou totožný s plátcem daně.“

Plátce

Plátce definuje Peková (2011, s. 329) jako subjekt daně, který má ze zákona povinnost daň za poplatníka vypočítat, a sraženou ji následně odvést prostřednictvím správce daně. Příkladem je spotřební daň nebo daň z přidané hodnoty.

1.5 Předmět, základ a sazba daně, daňová povinnost, zdaňovací období, nezdanitelné minimum, osvobození a slevy na dani

Cílem této kapitoly je definice pojmů jako předmět daně, základ a sazba daně, daňová povinnost, zdaňovací období, nezdanitelné minimum, osvobození a slevy na dani.

Předmět daně

Předmět daně dle Pekové (2011, s. 329) definuje, čeho se daň týká, na co je uvalena. Předmětem daně může být příjem, majetek, spotřeba výrobků a služeb. Kvantifikovaný předmět daně je základ daně.

Základ daně

Základem daně podle Boňka (2001, s. 530) je vyjádřený předmět daně v měrných jednotkách. Měrnými jednotkami mohou být jednotky fyzické (kus, metr², litr apod.), nebo jednotky peněžní (Kč), se kterými se setkáváme častěji. Od způsobu zda je základ daně vyjádřen v peněžních nebo měrných jednotkách se následně odvíjí typ použité daňové sazby.

Základ daně může být vyjádřen veličinou stavovou, kdy je stav zjišťován k určitému dni (např. u daně z nemovitosti), nebo veličinou tokovou, kdy se základ daně načítá za celé zdaňovací období (např. daň z příjmů fyzických a právnických osob).

Sazba daně

Sazbou daně se rozumí dle Boňka (2001, s. 395) algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně stanoví velikost konkrétní daně konkrétního daňového subjekt. Každá sazba daně je upravena daňovým zákonem. Podle typu sazby daně se obvykle daňové sazby dělí na procentní (relativní) a pevné. Dále pak na sazby smíšené, nebo sazby jednotkové a diferencované.

U procentní sazby musí být základ daně vyjádřen v penězích. Procentní sazba může být:

- lineární - je pořád stejná bez ohledu na výši základu daně (DPPO, DPH),

- progresivní – kdy sazba daně roste s růstem základu daně (DPFO).

Pevná sazba je stanovena v penězích (Kč), zatímco základ daně je vyjádřen v objemových jednotkách (tzn. v kusech, kilogramech, litrech, metrech apod.). Typickým příkladem je spotřební daň.

Smíšená sazba se používá výjimečně. Jedná se o sazbu, kdy je předmět daně zdaněn zčásti sazbou pevnou a zčásti sazbou procentní. Typickým příkladem je spotřební daň z tabákových výrobků.

Jednotná sazba je stejná pro všechny druhy předmětu daně. Diferencovaná sazba se liší podle druhu předmětu daně. (Boněk, 2001, s. 396)

Daňová povinnost

Daňová povinnost subjektu daně vyjadřuje dle Pekové (2011, s. 321) povinnost subjektu daně zaplatit konkrétní částku do rozpočtové soustavy, a to na základě zákona, resp. zvláštních zákonů (tj. daňových a dalších zákonů, například podle zákona o veřejném zdravotním pojištění).

Zdaňovací období

Zdaňovací období definuje Peková (2011, s. 329) jako období, za které se daňová povinnost vypočítává a následná daň se odvádí do rozpočtové soustavy. Zdaňovacím obdobím může být kalendářní rok (např. u daně z příjmů) nebo kratší období (např. u daně z přidané hodnoty).

Nezdanitelné minimum

Nezdanitelné minimum definuje Peková (2011, s. 331) jako část základu daně, kterého se zdanění ze zákona netýká. Základ daně se o nezdanitelné minimum snižuje a vznikne tzv. upravený základ daně a tím i celková daňová povinnost.

Osvobození

Osvobození od daně definuje Peková (2011, s. 331) jako zbavení se povinnosti platit daň při splnění stanovených podmínek, které jsou uvedeny v daňovém zákoně.

Slevy na dani

Slevy na dani představují určité částky, o které se snižuje již vypočtená daň. V daňových zákonech jsou přesně specifikované výše jednotlivých slev na dani. (Peková, 2011, s. 331)

2 VYMEZENÍ SPOTŘEBNÍ DANĚ

Spotřební daně jsou dle Pekové (2011, s. 335) součástí daňových příjmů a tvoří tak část příjmů státního rozpočtu. Patří mezi nepřímé daně, které zdaňují spotřebu výrobků a služeb. Máme dva druhy spotřebních daní a to univerzální, kam patří daň z přidané hodnoty, a dále pak selektivní, kam patří spotřební daň, která zdaňuje spotřebu pouze některých druhů výrobků (např. pivo, víno, pohonné hmoty atd.).

2.1 Historie

Dle Kubátové (2015, s. 221) mezi historicky nejstarší daně patří poplatky a daně, které platili obchodníci při vjezdu na určité území, při průjezdu územím nebo při obchodování na tržištích. Tyto daně a poplatky byly předchůdci dnešních daní vybíraných z prodeje a ze spotřeby. Zprvu měly naturální charakter a peněžní podoby nabyly až s rozvojem peněžního hospodářství. Daně nejdříve postihovaly obraty a zisky obchodníků, později se ale přesunuly do cen, a tak se jejich opravdovými plátcí stali spotřebitelé.

Peková (2011, s. 336) dodává, že se daně uvalovaly na zboží masové (široké) spotřeby s cenově nepružnou poptávkou, aby byl dosažen co největší výnos. Dani například podléhala sůl, cukr, svíčky, olej, mouka apod.

O něco později se vývoj začal ubírat dvěma směry. První směrem byl dle Kubátové (2015, s. 221) rozvoj tzv. akcízů, které fungovaly jako daně z právního převodu zboží. Vznikly z nich obrátové daně, ukládané jako určitá procentní část z ceny obratu zboží. Druhým směrem byl rozvoj akcízů, jako spotřebních daní vybíraných pouze u vybraných druhů zboží. Z těchto akcízů se vyvinuly dnešní spotřební daně, které jsou dodnes ve většině zemí součástí daňové soustavy a zdaňují pouze vybrané druhy zboží. Nejčastějšími zdaňovanými komoditami jsou minerální oleje, tabák a alkoholické nápoje.

Peková (2011, s. 336) dodává, že se spotřební daně zachovaly u takového zboží, u kterého poptávka téměř nereaguje na růst ceny nebo u zboží, u kterého je nežádoucí spotřeba.

2.2 Klasifikace spotřební daně

Spotřební daně z vybraných druhů zboží, patří mezi nejstarší daně. V průběhu tisíciletí a staletí prodělávaly značné změny a to jak v předmětu daně, tak i v sazbách daně. V současné době tvoří předmět daně několik komodit zdaňovaných velmi vysokými sazbami. Hlavními spotřebními daněmi jsou daně z tabáku, alkoholických nápojů,

minerálních olejů a daně z energetických produktů. Spotřební daně tvoří významný příjem veřejných rozpočtů, a to hlavně díky vysokým sazbám s nízkou elasticitou spotřeby.

Dalším důvodem, proč jsou spotřební daně významným příjmem veřejných rozpočtů je fakt, že se daň z přidané hodnoty vypočítá z ceny, která zahrnuje i spotřební daň. (Kubátová, 2015, s. 237)

Spotřební daň má své výhody a Kubátová (2015, s. 238) uvádí následující dvě:

- odrazení lidí od „škodlivé spotřeby,“
- příliv peněz do státní poklady.

Uvedené dvě výhody si stojí v protikladu. Pokud daně odradí lidi od spotřeby zdaněného zboží, není možné, aby byly zároveň výnosově stabilní. Míra obou vlastností je pak funkcí elasticity poptávky.

Spotřební daň má, ale také své nevýhody, mezi které dle Kubátové (2015, s. 238) patří:

- Distorzní působení – vede k neefektivní alokaci zdrojů. Selektivní spotřební daň mění relativní ceny zdaněných a nezdaněných statků, a to v případě nenulové elasticity poptávky a nabídky vyvolá substituci spotřebitelů a výrobců. Čím je elasticita větší, tím větší nastane substituce a neefektivnost.
- Regresivní dopad – relativně větší daňové břemeno u poplatníků s nižšími důchody.

3 SPOTŘEBNÍ DAŇ V ČESKÉ REPUBLICCE

Předmětem této kapitoly je definování legislativní úpravy spotřební daně, předmětu daně, vzniku daňové povinnosti, sazby a výpočtu daně a zdaňovacího období v České republice.

3.1 Legislativní úprava

Spotřební daně se v České republice užívají od 1. 1. 1993. Režim spotřebních daní byl nejprve upraven zákonem č. 587/1992 Sb. o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, který byl mnohokrát novelizován. Cílem bylo sblížení právní úpravy spotřebních daní v České republice s právním režimem Evropské unie. Nyní je spotřební daň v České republice upravena zákonem č.353/2003 Sb., o spotřebních daních. (Celní správa, Spotřební daně a jejich správa, 2016)

3.2 Předmět daně

Předmětem spotřební daně v České republice je daň z minerálních olejů, daň z lihovin a likérů, daň z piva, vína a meziproductů, daň z tabákových výrobků a ze surového tabáku. Jedná se o výrobky, které se vyrábějí na území České republiky nebo jsou do České republiky dováženy. (European tax handbook, 2014, s. 209)

3.3 Vznik daňové povinnosti

Dle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních vzniká daňová povinnost výrobou vybraných výrobků na daňovém území Evropské unie nebo dovozem vybraných výrobků na daňové území Evropské unie.

3.4 Sazba a výpočet daně

Dle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních se daň vypočte jako součin základu daně a sazby daně stanovené pro příslušný vybraný výrobek.

3.5 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím dle zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních pro vybrané výrobky s výjimkou dovážených vybraných výrobků je kalendářní měsíc. (Česko, © 2003-2016)

4 SPOTŘEBNÍ DANĚ VE VYBRANÝCH STÁTECH EU

Cílem této kapitoly je definovat legislativní úpravu a předmět spotřební daně ve vybraných státech Evropské unie. Konkrétně spotřební daň ve Švédsku, Slovensku a Chorvatku.

4.1 Spotřební daň ve Švédsku

4.1.1 Legislativní úprava

Ve Švédsku je každá komodita, která podléhá spotřební dani upravena samostatným právním předpisem:

- daň z alkoholu je upravena zákonem (1994: 1564) a nařízením (2010: 173) o dani z alkoholu,
- daň z odpadu je upravena zákonem (1999: 673),
- daň z pesticidů zákonem (1984: 410),
- daň ze šterku zákonem (1995: 1667) o dani ze zemního šterku,
- daň z reklam zákonem (1972: 266),
- daň z energie zákonem (1994: 1776),
- daň z hazardních her zákonem (1972: 820),
- daň z loterií zákonem (1991: 1482),
- daň ze zisku a úspor zákonem (1991: 1483),
- daň z tepelného účinku jaderných reaktorů zákonem (2000: 466),
- daň z dopravního pojištění zákonem (1998: 293) a zákonem (2007: 460),
- zvláštní prémiová daň pro skupinové životní pojištění zákonem (1990: 1427),
- daň z motorových vozidel zákonem (2001, 558) a zákonem (2006: 228),
- daň z tabákových výrobků zákonem (1994: 1563), nařízením (2010: 177) o dani z tabáku a nařízením (2015: 596), kterým se stanoví přepracované částky na daň z tabákových výrobků pro rok 2016.

(Skatteverket, Punktskatter, 2016)

4.1.2 Předmět daně

Předmětem daně je několik komodit a to alkohol, pivo, víno, tabák, elektrická energie, daň z odpadu, daň z pesticidů, daně uplatňované na vozidla, daň ze šterku, daň z reklam, daň

z hazardních her, loterií zisků a úspor, daň z tepelného účinku jaderných reaktorů, daň z dopravního pojištění a zvláštní prémiová daň pro skupinové životní pojištění. (European tax handbook, 2014, s. 894)

4.2 Spotřební daň na Slovensku

4.2.1 Legislativní úprava

Na Slovensku jsou stejně jako ve Švédsku upraveny jednotlivé komodity samostatným právním předpisem, a to takto:

- daň z minerálních olejů je upravena zákonem č. 98/2004,
- daň z tabákových výrobků je upravena zákonem č. 106/2004,
- daň z alkoholických nápojů je upravena zákonem č. 530/2011,
- daň z elektřiny, uhlí a zemního plynu je upravena zákonem č. 609/2007.

(Financna sprava, Spotrebné dane, 2016)

4.2.2 Předmět daně

Předmětem spotřební daně na Slovensku jsou daně z minerálních olejů, alkoholických nápojů, elektřiny, uhlí, zemního plynu a tabákových výrobků. (European tax handbook, 2014, s. 829)

4.3 Spotřební daň v Chorvatsku

4.3.1 Legislativní úprava

Spotřební daň v Chorvatsku je upravena zákonem o spotřebních daních, který se člení na části, hlavy (kapitoly) a články. Kdy obsahuje 4 části, 21 hlav (kapitol) a 119 článků. (Porezna uprava, Zákon o trošarinama, 2015)

4.3.2 Předmět daně

Předmětem spotřební daně jsou alkoholické nápoje a alkohol, tabákové výrobky, energetické produkty a elektřina. (European tax handbook, 2014, s. 176)

5 DAŇOVÁ HARMONIZACE

Daňovou harmonizaci definuje Široký (2013, s. 36-37) jako přizpůsobení a sladění národních daňových systémů a jednotlivých daní, a to za předpokladu dodržování společných pravidel zúčastněných zemí. Harmonizace se může týkat jak konstrukcí daní, tak i jejich administrativy (inkaso daně, povinnost plátce, daňová kontrola).

Nerudová (2014, s. 20) dodává, že harmonizace je mechanismus, který odstraňuje daňová ustanovení, která buď vytvářejí překážky ve fungování jednotného trhu, nebo deformují hospodářskou soutěž.

Harmonizace probíhá na základě harmonizačního procesu, u kterého Nerudová (2014, s. 17) identifikuje tři základní fáze:

- výběr daně, kterou je nutno harmonizovat,
- harmonizace daňového základu (harmonizace metodiky konstrukce),
- harmonizace daňové sazby.

Harmonizační proces nemusí nutně projít všemi třemi fázemi, ale může skončit například harmonizací základů daně a daňové sazby mohou zůstat rozdílné.

Stěžejními předpisy v oblasti harmonizačních procesů jednotlivých daní jsou směrnice. Poté co jsou směrnice schváleny, mají členské státy povinnost je aplikovat do svého národního právního řádu ve stanové lhůtě. Není však stanoveno, jakým způsobem je mají do svého právního řádu zavést. Každý členský stát si tak může samostatně rozhodnout, jakou formou bude přijaté směrnice realizovat. (Široký, 2013, s. 59)

5.1 Harmonizace akcízů v EU

Právní základ pro harmonizační proces v oblasti akcízů (spotřebních daní) vychází z čl. 99 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství, který opravňuje Radu přijímat rozhodnutí směřující ke sladění právních předpisů týkajících se i akcízů. (Široký, 2013, s. 179)

Akcízy jsou v zemích Evropské unie harmonizovány, protože jsou součástí ceny výrobků, a mohou se tak stát překážkou volného obchodu mezi státy Evropské unie. Cílem harmonizace je tedy odstranit maximum překážek pro volný pohyb zboží a služeb mezi členskými státy. (Kubátová, 2014 s. 239)

Původní myšlenkou u harmonizace akcízů bylo dle Nerudové (2014, s. 61) harmonizovat, jak strukturu akcízů, tak i daňové sazby. Postupem času se snaha přesunula spíše do oblasti strukturální a pro sazby akcízů byly stanoveny pouze minimální hodnoty.

Celý systém spotřebních daní byl v Evropské unii jako součást jednotného trhu zaveden 1. 1. 1993. V tentýž den byla harmonizace základů daně zajištěna Jednotným celním sazebníkem a Rada ministrů také stanovila minimální sazby daní.

V členských státech Evropské unie by neměla existovat jiná spotřební daň, než daň z minerálních olejů, energetických produktů, tabáku, alkoholu, piva a vína. Existují ale výjimky, kdy spotřební daň může být uvalena na výrobky, které nejsou volnému obchodu na překážku a nevyžadují hraniční kontroly nebo další úpravu daňového systému.

Výrobky, na které se vztahuje spotřební daň, podléhají zdanění v okamžiku výroby nebo dovozu. Daň není splatná ihned, ale až při propuštění výrobku ke spotřebě a to v členském státě, v němž k tomuto propuštění došlo. Režim je zajištěn institutem tzv. autorizovaných daňových skladů, ve kterých jsou výrobky vyráběny, zpracovány a skladovány. Mezi těmito sklady se výrobky pohybují po celém území Evropské unie, aniž by byly zdaněny. To znamená, že výrobek je zdaňován v zemi konečné spotřeby a to příslušnými národními sazbami daně. (Kubátová, 2014, s. 239)

5.2 Směrnice upravující harmonizaci spotřebních daní

V této kapitole se seznámíme s jednotlivými směnicemi a minimálními sazbami jednotlivých akcízů, které jsou harmonizovány.

5.2.1 Směrnice č. 92/12/EEC

Směrnice č. 92/12/EEC nazývána taky jako horizontální směrnice, upravuje výrobu, držení a přepravu produktů, které podléhají spotřební dani. Definiuje také předmět daně, zdanitelné plnění, pohyb zboží a placení daně. Pro výrobky, které se pohybují mezi jednotlivými členskými státy, zavádí režim tzv. podmíněného osvobození od daně. Vztahuje se na minerální oleje, alkoholické nápoje a tabák. Akcízy upravuje pouze obecně. Konkrétní druhy jsou pak upraveny samostatnými směnicemi. (Nerudová, 2014, s. 61)

S účinností od 1. 4. 2010 byla směrnice 92/12/EEC nahrazena novou horizontální směnicí 2008/118/ES, která dle Širokého (2013, s. 181) mimo přesného vymezení některých

pojmu zavádí ustanovení o elektronickém správním dokladu při přepravě zboží, který by měl nahradit klasický papírový průvodní doklad.

5.2.2 Směrnice strukturální a směrnice o sazbách akcízů

Strukturální směrnice – harmonizuje strukturu akcízů. Rozděluje akcízy na akcízy z minerálních olejů, alkoholu a alkoholických nápojů, tabáku a tabákových výrobků.

Směrnice o sazbách akcízů – stanovuje konkrétní minimální sazby akcízů.

(Široký, 2013, s. 189)

5.2.3 Směrnice č. 2003/96/ES

Tato směrnice stanovuje minimální sazby daně z energetických produktů v závislosti na účelu jejich užití. Restrukturalizuje zdaňování energetických produktů a elektrické energie. Rozšiřuje zdaňování minerálních olejů i na uhlí, zemní plyn a elektrickou energii. Rozlišuje mezi energetickými produkty sloužícími jako pohonné hmoty, palivo či pro výrobu elektrické energie. Minimální sazby daně z energetických produktů a elektrické energie jsou uvedeny v následujících tabulkách. (Nerudová, 2014, č. 62-63)

Tabulka 1 *Minimální sazby z paliv pohonných hmot (Nerudová, 2014, č. 63)*

Produkt	Základ daně	Minimální sazba
Benzín olovnatý	1 000 l	421,00 EUR
Benzín bezolovnatý	1 000 l	359,00 EUR
Nafta	1 000 l	330,00 EUR
Petrolej	1 000 l	330,00 EUR
LPG	1 000 l	125,00 EUR
Zemní plyn	gigajoule	2,60 EUR

Tabulka 2 *Minimální sazby daně z paliv pro průmyslové nebo komerční účely (Nerudová, 2014, s. 63)*

Palivo	Základ daně	Minimální sazba
Nafta	1 000 l	21,00 EUR

Palivo	Základ daně	Minimální sazba
Petrolej	1 000 l	21,00 EUR
LPG	1 000 l	41,00 EUR
Zemní plyn	gigajoule	0,30 EUR

Tabulka 3 Minimální sazby daně z paliv pro topné účely a elektrické energie (Nerudová, 2014, č. 64)

Produkt	Základ daně	Min. sazba pro obchodní účely	Min. sazba pro neobchodní účely
Nafta	1000 l	21,00 EUR	21,00 EUR
Těžký topný olej	1000 kg	15,00 EUR	15,00 EUR
Petrolej	1000 l	0,00 EUR	0,00 EUR
LPG	1000 kg	0,00 EUR	0,00 EUR
Zemní plyn	Gigajoule	0,15 EUR	0,30 EUR
Uhlí a koks	Gigajoule	0,15 EUR	0,30 EUR
Elektrická energie	MWh	0,50 EUR	1,00 EUR

5.2.4 Směrnice č. 92/83/EHS

Tato směrnice rozlišuje produkty na:

- pivo,
- víno,
- meziprodukty,
- alkohol a alkoholické nápoje.

Jednotlivé minimální sazby u těchto produktů jsou stanoveny směrnicí 92/84/EHS. (Nerudová, 2014, s. 68-69)

5.2.5 Směrnice 92/84/EHS

Stanovuje minimální sazby spotřebních daní pro líh a alkoholické nápoje. Základem daně z lihu je objem čistého alkoholu, z vína a meziproduktů objem konečného výrobku a pro pivo optická koncentrace (tzv. stupeň Plato, vyjadřující koncentraci cukru, jehož úplným zkvašením by vzniklo ekvivalentní množství alkoholu) nebo objemová koncentrace. (Široký, 2013, s. 191)

Akcíz z piva

Předmětem daně je pivo, a dále směs piva a nealkoholického nápoje s obsahem alkoholu vyšším jak 0,5 %. Minimální sazba daně je stanovena na 0,748 EUR/hl piva, a jako 1,87 EUR/hl/stupeň alkoholu finálního produktu. Směrnice dovoluje členským státům uvalovat nižší sazbu akcízů, v závislosti na ročním výstavu pivovaru. Snížené sazby nesmí, klesnou pod 55 % národní sazby akcízů a mohou být aplikovány pouze v případě pivovarů s ročním výstavem piva nižším jak 200 000 hl. (Nerudová, 2014, s. 69)

Akcíz z vína

Směrnice rozlišuje vína na dva následující druhy:

- Tichá vína – vína s obsahem alkoholu od 1,2 % do 15 % a dále s obsahem alkoholu od 15 % do 18 %; toto rozdělení na dvě kategorie umožňuje členským státům stanovit pro víno s vyšším obsahem alkoholu vyšší sazbu.
- Šumivá vína – víno s obsahem alkoholu od 1,2 % do 15 %.

Minimální výše u obou výše uvedených kategorií jsou stanoveny na 0 EUR/hl. Nulové minimální sazby daně byly zavedeny s ohledem na tradiční producenty vína a jejich neochotu tuto tradiční produkci zdaňovat. (Nerudová, 2014, s. 69)

Akcíz z meziproduktů

Vztahuje na produkty s obsahem alkoholu mezi 1,2 % do 22 %, které nelze zařadit do kategorie piva, vína či ostatních fermentovaných produktů. Minimální sazba je stanovena ve výši 45 EUR/hl. Členské státy si mohou aplikovat sníženou sazbu daně na meziprodukty s obsahem alkoholu nižším jak 15 %. (Nerudová, 2014, s. 69)

Akcíz z alkoholu a alkoholických nápojů

Vztahuje na nápoje s obsahem alkoholu vyšším jak 22 % a dále na nápoje s obsahem vyšším jak 1,2 % pod kódy CN⁸⁶ 2207 a 2208. Také v tomto případě směrnice dovoluje

jednotlivým členským státům aplikovat sníženou sazbu daně v případě malých producentů s roční výrobou nepřesahující 10 hl čistého alkoholu za rok. Snížená sazba daně nesmí být nižší než 50 % standardní národní sazby. Minimální sazba daně je stanovena na 550 EUR/hl čistého alkoholu. Směrnice stanovuje, že státy, které aplikují sazbu daně v rozmezí 550–1000 EUR, nesmí tuto sazbu snížit (v souvislosti se zavedením minimální sazby daně). Státy, které aplikují sazbu daně vyšší jak 1 000 EUR, nesmějí tuto sazbu snížit pod hranici 1 000 EUR. (Nerudová, 2014, s. 69-70)

5.2.6 Směrnice č. 2011/64/EU

Tato směrnice definuje kategorii výrobků, strukturu a minimální sazby spotřebních daní z tabákových výrobků. Směrnice považuje, za tabákové výrobky:

- cigarety,
- doutníky a doutníčky,
- tabák ke kouření,
  - jemně řezaný tabák k ruční výrobě cigaret,
  - ostatní tabák ke kouření.

(Eur-lex.europa, Směrnice rady 2011/64/EU, 2011)

Nerudová (2014, s. 72) popisuje několik forem stanovení daně z tabákových výrobků:

- valorickou – vypočtena na základě maximální maloobchodní prodejní ceny jednotlivých výrobků,
- specifickou – vyjadřuje se jako částka na kilogram nebo u doutníků a doutníčků na počet kusů,
- smíšenou – kombinuje valorickou a specifickou daň.

Dle Širokého (2013, s. 189) je nejvýznamnějším akcízem daň z cigaret, u které se setkáváme s netypickým způsobem zdanění (a jedinečným v rámci akcízů v EU) tzv. „složeným akcízem,“ kdy se daň skládá z kombinace jednotkové daně a daně ad valorem (procentních daní).

Cigarety

Cigarety podléhají valorické spotřební dani, která se vypočítá z nejvyšší maloobchodní prodejní ceny včetně cla, a specifické spotřební dani, která se vypočítá na jednotku výrobku. (Eur-lex.europa, Směrnice rady 2011/64/EU, 2011)

Spotřební daně na cigarety v zemích EU podle současných pravidel:

- Od 1. ledna musí být celková spotřební daň nejméně 60 % vážené průměrné maloobchodní ceny cigaret propuštěných ke spotřebě.
- Celková spotřební daň nesmí být nižší než 90 EUR za 1.000 kusů cigaret.
- Členské státy, které vybírají spotřební daň ve výši nejméně 115 EUR z 1.000 kusů cigaret, nemusí splňovat požadavek 60 % vážené průměrné maloobchodní ceny.
- Specifická složka spotřební daně z cigaret činí nejméně 7,5 % a nejvýše 76,5 % celkového daňového zatížení, které je tvořeno součtem specifické spotřební daně, valorické spotřební daně a DPH, vybírané z vážené průměrné maloobchodní prodejní ceny.
- Členské země mohou uvalit minimální spotřební daň.

(Eur-lex.europa, Směrnice rady 2011/64/EU, 2011)

Tabákové výrobky jiné než cigarety

Patří sem:

- doutníky a doutníčky,
- jemně řezaný tabák k ruční výrobě cigaret,
- ostatní tabák ke kouření,

Spotřební daň u ostatních tabákových výrobců může být vypočtená, buď jako valorická daň vypočtená na základě maximální maloobchodní prodejní ceny jednotlivých výrobců, nebo specifická daň vyjádřená jako částka na kilogram, nebo u doutníků a doutníčků počet kusů, nebo smíšená daň, která kombinuje valorickou a specifickou složku.

Celková spotřební daň vyjádřená jako procento nebo jako částka na kilogram nebo na počet kusů musí být nejméně rovna sazbě nebo minimální výši stanové pro:

- doutníky a doutníčky – 5 % maloobchodní prodejní ceny včetně všech daní nebo 12 EUR z 1000 kusů či z jednoho kilogramu,
- jemně řezaný tabák k ruční výrobě cigaret – 46 % vážené průměrné maloobchodní prodejní ceny nebo 54 EUR za kilogram
- ostatní tabák ke kouření – 20 % maloobchodní prodejní ceny včetně všech daní nebo 22 EUR za kilogram.

(Eur-lex.europa, Směrnice rady 2011/64/EU, 2011)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 KOMPARACE SPOTŘEBNÍ DANĚ V ČESKÉ REPUBLICE A VE VYBRANÝCH STÁTECH EU

Následující kapitoly jsou zaměřeny na komparaci spotřební daně v České republice a ve vybraných státech EU. Ze států Evropské unie byly vybrány tři státy, a to Švédsko, Chorvatsko a Slovensko. Švédsko bylo vybráno právě proto, že daňové zatížení patří k nejvyšším v Evropské unii. Chorvatsko právě proto, že je pravým opakem a patří mezi státy s nejnižším daňovým zatížením spotřební daní. Jako poslední bylo vybráno Slovensko jako sousedící stát s Českou republikou, a taky proto, že se sazby pohybují v celoevropském průměru.

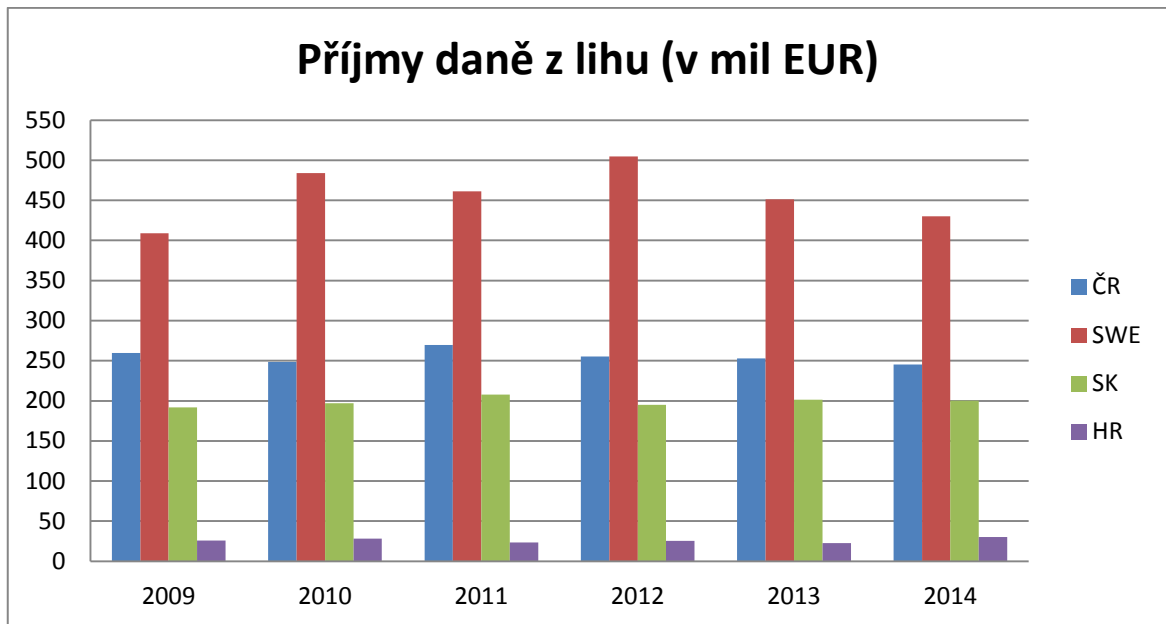
Jelikož spotřební dani podléhá zdanění více komodit, byly pro práci zvoleny právě dvě z nich, a to alkoholické nápoje (daň z lihu) a cigarety (daň z tabákových výrobků). U každé komodity byli zvoleni zástupci. U alkoholických výrobků čtyři druhy alkoholu, zatímco u tabákových výrobků dva druhy cigaret.

U jednotlivých vybraných států a výrobků bude počítána výše spotřební daně, průměrné daňové zatížení spotřební daní v procentech a celkové průměrné daňové zatížení v procentech.

Při přepočtu zahraničních měn na českou měnu použijte aktuální kurz vyhlášený ČNB k 13. 4. 2016.

6.1 Komparace zdaňování alkoholických výrobků ve vybraných státech EU

Cílem této kapitoly je srovnávání daňového zatížení u vybraných alkoholických nápojů spotřební daní. Mezi vybrané alkoholické nápoje, u kterých se bude srovnávat daňové zatížení, patří whisky Ballantines, Finlandia vodka, Jagermeister a Baileys Irish Cream. Tyto alkoholické nápoje byly vybrány z několika důvodů. Prvním důvodem byl prodej ve zvolených státech. Druhým důvodem bylo zvolení jednoho druhu whisky, vodky, nějakého bylinkového alkoholu a sladkého likéru. Posledním důvodem bylo znázornění výše zdanění v závislosti na obsahu alkoholu, kdy whisky s vodkou mají 40 % alkoholu, bylinkový alkohol 35 % alkoholu a likér 17 % alkoholu.

Obrázek 1 *Příjmy spotřební daně z alkoholických nápojů (EUROPA.EU, 2015; vlastní zpracování)*

V grafu č. 1, můžeme vidět příjmy spotřební daně z lihu ve vybraných státech EU. Údaje v grafu jsou za léta 2009 až 2014. Příjmy jsou vyjádřeny v milionech EUR. Jak můžeme vidět, největší příjmy z alkoholických nápojů jsou ve Švédsku, zatímco nejmenší v Chorvatsku. U jednotlivých států nedocházelo k větším výkyvům příjmů. V České republice jsou příjmy větší, než v Chorvatsku a na Slovensku, ale téměř o polovinu menší, než ve Švédsku.

6.1.1 Zdaňovaný vybraného alkoholu spotřební daní v ČR

Zdaňování alkoholických nápojů je v České republice upraveno zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daní. Alkoholické nápoje jsou předmětem spotřební daně z lihu a to v případě, že celkový obsah lihu tvoří ve výrobcích více než 1,2 % objemu etanolu. Základem daně je množství lihu vyjádřeného v hektolitrech etanolu. Sazba daně u výrobků, které budou zdaňovat, činí 28 500 Kč/hl etanolu. Zdanění alkoholu taky podléhá DPH, které činí 21 %.

6.1.1.1 *Ballantines*

Název alkoholu: Ballantines

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 305 Kč

DPH: 21 %

Tabulka 4 Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		305,00
DPH	$(305/121) * 21$	52,93
Spotřební daň	$285 * 0,7 * 0,4$	79,80
Spotřební daň + DPH	$52,93 + 79,8$	132,73
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(79,8/305) * 100$	26,16
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(132,73/305) * 100$	43,52

Jak můžeme vidět v tabulce č. 4, průměrná prodejní cena 0,7 l láhve Ballantines stojí 305 Kč. Z toho daň z přidané hodnoty tvoří 52,93 Kč a spotřební daň 79,80 Kč. Z celkové částky 305 Kč, tedy 132,73 Kč tvoří nepřímé daně. Průměrné daňové zatížení z prodejní ceny činí u spotřební daně 26,16 %, což je o něco více, než čtvrtina celkové ceny. Celkové průměrné daňové zatížení z průměrné ceny je ve výši 43,52 %, tedy ani ne polovina celkové průměrné prodejní ceny.

6.1.1.2 Vodka Finladia

Název alkoholu: Finladia vodka

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 299 Kč

DPH: 21 %

Tabulka 5 Průměrné daňové zatížení v (%) u Finladia vodky (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		299,00
DPH	$(299/121) * 21$	51,89

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Spotřební daň	$285 * 0,7 * 0,4$	79,80
Spotřební daň + DPH	$51,89 + 79,80$	131,69
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(79,80/299) * 100$	26,69
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(131,69/299) * 100$	44,04

V tabulce č. 5, může vidět, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 40 % obsahem alkoholu činí 79,80 Kč. Z prodejní ceny je 26,69 % spotřební daň. Průměrné daňové zatížení z prodejní ceny 299 Kč činí 44,04 %. Ve srovnání s předchozí tabulkou č. 4, kde je zdaňován alkohol se stejným obsahem alkoholu, je průměrné daňové zatížení o 0,52 % vyšší, což je dáno především nižší prodejní cenou.

6.1.1.3 Jagermeister

Název alkoholu: Jagermeister

Obsah alkoholu: 35 %

Objem: 0,7 l

Cena: 319 Kč

DPH: 21 %

Tabulka 6 Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		319,00
DPH	$(319/121) * 21$	55,36
Spotřební daň	$285 * 0,7 * 0,35$	69,83
Spotřební daň + DPH	$55,36 + 69,83$	125,19
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(69,83/319) * 100$	21,89
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(125,19/319) * 100$	39,24

V tabulce č. 6, můžeme vidět, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 35 % obsahem alkoholu je výše spotřební daně 69,83 Kč. Což je 21,89 % z průměrné prodejní ceny. Ve srovnání s předchozími dvěma tabulkami můžeme vidět, že u alkoholu s nižším obsahem alkoholu se daň snížila. Celkové průměrné daňové zatížení činí 39,24 % z průměrné prodejní ceny.

6.1.1.4 Baileys Irish Cream

Název alkoholu: Baileys Irish Cream

Obsah alkoholu: 17 %

Objem: 0,7 l

Cena: 348 Kč

DPH: 21 %

Tabulka 7 Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		348,00
DPH	$(348/121) * 21$	60,40
Spotřební daň	$285 * 0,7 * 0,17$	33,92
Spotřební daň + DPH	$60,40 + 33,92$	94,32
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(33,92/348) * 100$	9,75
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(94,32/348) * 100$	27,10

V tabulce č. 7, vidíme, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 17 % obsahem alkoholu je 33,92 Kč. Zatížení průměrné prodejní ceny spotřební daní činí 9,75 %, což není ani čtvrtina celkové prodejní ceny. Ve srovnání s předchozími tabulkami můžeme vidět, že celkové daňové zatížení 27,10 % je ze všech nejnižší, zatímco prodejní cena je největší.

6.1.2 Zdaňování vybraného alkoholu ve Švédsku

Ve Švédsku se alkoholické nápoje prodávají pouze v Systembolaget, nebo v restauracích, které mají příslušnou licenci. Nikdo jiný alkohol prodávat nemůže. Systembolaget je monopolní síť obchodů s alkoholem. Nákup v Systembolagetu je umožněn lidem od 20 let, i když pití alkoholu je povoleno od 18 let. Zvláštností, se kterou se můžeme setkat, je, že

alkoholické nápoje, které mají do 3,5 % obsahu alkoholu, nepodléhají přísným pravidlům, a můžou se prodávat v supermarketech. Výrobci po celém světě se snaží přizpůsobit a vyrábět speciální verze s obsahem alkoholu do 3,5 %.

Alkoholické nápoje jsou předmětem spotřební daně a jsou upraveny zákonem (1994: 1564) a nařízením (2010: 173) o dani z alkoholu. Zdaňuje se alkohol s obsahem alkoholu vyšším než 1,2 objemových procent. Sazba daně pro alkoholické nápoje činí 511,48 SEK na litr čistého alkoholu. Daň se vypočte na základě počtu objemových jednotek čistého alkoholu při teplotě 20 °C.

Švédsko má svoji vlastní měnu SEK. Pro přepočtení na naši měnu, tedy na Kč využijeme aktuálního kurzu k 13. 4. 2016 dle ČNB a to 1 SEK = 2,934 Kč. Sazba daně po přepočtu bude činit 511,48 SEK/l etanolu = 1 500,68232 Kč po zaokrouhlení na dvě desetinná místa tedy 1 500,68 Kč.

6.1.2.1 Ballantines

Název alkoholu: Ballantines

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 259 SEK po přepočtu tedy 759,906 Kč a po zaokrouhlení 760 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 8 Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		760,00
DPH	$(760/125) * 25$	152,00
Spotřební daň	$1\,500,68 * 0,7 * 0,4$	420,19
Spotřební daň + DPH	$152,00 + 420,19$	572,19
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(420,19/760) * 100$	55,29
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(572,19/760) * 100$	75,29

V tabulce č. 8, můžeme vidět, že spotřební daň je 420,19 Kč, což je o 340,39 Kč více, než u stejného alkoholu v ČR. Z průměrné prodejní ceny činí 55,29 % spotřební daň. To znamená, že více jak polovinu prodejní ceny tvoří spotřební daň. Celkové průměrné daňové zatížení činí 75,29 %.

6.1.2.2 *Vodka Finladia*

Název alkoholu: Finladia vodka

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 235 SEK po přepočtu tedy 689,49 Kč a po zaokrouhlení 689 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 9 *Průměrné daňové zatížení v (%) u Finladia vodky (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		689,00
DPH	$(689/125) * 25$	137,80
Spotřební daň	$1500,68 * 0,7 * 0,4$	420,19
Spotřební daň + DPH	$137,80 + 420,19$	557,99
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(420,19/689) * 100$	60,99
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(557,99/689) * 100$	80,99

V tabulce č. 9, vidíme, že u 0,7 l lahve s 40 % obsahem alkoholu činí spotřební daň 420,19 Kč. Oproti předchozí tabulce můžeme vidět, že průměrné daňové zatížení spotřební daní se zvýšilo a činí 60,99 % z prodejní ceny. Celkové daňové zatížení je 80,99 %. Můžeme vidět, že u alkoholu se stejným obsahem alkoholu, ale nižší prodejní cenou je daňové zatížení větší, než u alkoholu s vyšší prodejní cenou.

6.1.2.3 *Jagermeister*

Název alkoholu: Jagermeister

Obsah alkoholu: 35 %

Objem: 0,7 l

Cena: 269 SEK po přepočtu tedy 789,246 Kč a po zaokrouhlení 789 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 10 *Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		789,00
DPH	$(789/125) * 25$	157,80
Spotřební daň	$1500,68 * 0,7 * 0,35$	367,67
Spotřební daň + DPH	$157,80 + 367,67$	525,47
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(367,67/789) * 100$	46,60
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(525,47/789) * 100$	66,60

V tabulce č. 10, můžeme vidět, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 35 % obsahu alkoholu činí 367,67 Kč. Ve srovnání s ČR je spotřební daň ve Švédsku vyšší o 297,84 Kč. Z prodejní ceny činí zatížení spotřební daní 46,60 %. Tedy skoro polovinu prodejní ceny. Celkové daňové zatížení je 66,60 % z prodejní ceny, to je o 27,36 % více, než celkové daňové zatížení u stejného alkoholu v ČR.

6.1.2.4 *Baileys Irish Cream*

Název alkoholu: Baileys Irish Cream

Obsah alkoholu: 17 %

Objem: 0,7 l

Cena: 199 SEK po přepočtu tedy 583,866 Kč po zaokrouhlení 584 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 11 *Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		584,00

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
DPH	$(584/125) * 25$	116,80
Spotřební daň	$1500,68 * 0,7 * 0,17$	178,59
Spotřební daň + DPH	$116,80 + 178,59$	295,39
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(178,59/584) * 100$	30,58
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(295,39/584) * 100$	50,58

V tabulce č. 11, vidíme, že výše spotřební daně je 178,59 Kč. Daňové zatížení spotřební daně činí 30,58 % z prodejní ceny a celkové daňové zatížení je 50,58 %. Můžeme vidět, že u alkoholu s nižším obsahem alkoholu se spotřební daň i celkové daňové zatížení snižuje. Ve srovnání s ČR, je zdanění alkoholu ve Švédsku téměř o polovinu větší.

6.1.3 Zdaňování vybraného alkoholu v Chorvatsku

Zdanění alkoholu je v Chorvatsku upraveno zákonem o spotřební dani, a to konkrétně v části III, kapitole XVI. Základem daně je hektolitr čistého alkoholu vyjádřený v objemových procentech a to při teplotě 20 °C. Spotřební daň z lihu činí 5 300 HRK na hektolitr čistého alkoholu.

Chorvatskou měnou je kuna (HRK), kterou budu přepočítávat aktuálním kurzem stanoveným ČNB ke dni 13. 4. 2016. K tomuto dni činí 1 HRK = 3,609 Kč. Sazba daně tedy po přepočtu činí 5 300 HRK = 19 127,7 Kč a po zaokrouhlení tedy 19 128 Kč/hl etanolu.

6.1.3.1 *Ballantines*

Název alkoholu: Ballantines

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 89,98 HRK po přepočtu tedy 324,73782 Kč a po zaokrouhlení 325 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 12 Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		325,00
DPH	$(325/125) * 25$	65,00
Spotřební daň	$191,28 * 0,7 * 0,4$	53,56
Spotřební daň + DPH	$65 + 53,56$	118,56
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(53,56/325) * 100$	16,48
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(118,56/325) * 100$	36,48

V tabulce č. 12, můžeme vidět, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 40 % obsahem alkoholu činí 53,56 Kč. 16,48 % z prodejní ceny činí spotřební daň. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny je 36,48 %. Ve srovnání s ČR je spotřební daň o 26,24 Kč nižší. V celkovém daňovém zatížení je rozdíl 7,04 %,

6.1.3.2 Vodka Finladia

Název alkoholu: Finladia vodka

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 99,98 HRK po přepočtu tedy 360,82782 Kč a po zaokrouhlení 361 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 13 Průměrné daňové zatížení v (%) u Finlandia vodky (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		361,00
DPH	$(361/125) * 25$	72,20
Spotřební daň	$191,28 * 0,7 * 0,4$	53,56
Spotřební daň + DPH	$72,20 + 53,56$	125,76
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(53,56/361) * 100$	14,84

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(125,76/361) * 100$	34,84

V tabulce č. 13, můžeme vidět, že spotřební daň je stejná jako v předešlé tabulce. Daňové zatížení spotřební daní se snížilo na 14,84 % stejně, jako se snížilo i celkové daňové zatížení na 34,84 % a to zejména v důsledku vyšší prodejní ceny.

6.1.3.3 Jagermeister

Název alkoholu: Jagermeister

Obsah alkoholu: 35 %

Objem: 0,7 l

Cena: 89,98 HRK po přepočtu tedy 324,73782 Kč a po zaokrouhlení 325 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 14 Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		325,00
DPH	$(325/125) * 25$	65,00
Spotřební daň	$191,28 * 0,7 * 0,35$	46,86
Spotřební daň + DPH	$65 + 46,86$	111,86
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(46,86/325) * 100$	14,42
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(111,86/325) * 100$	34,42

V tabulce č. 14, vidíme, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 35 % obsahem alkoholu je 46,86 Kč. To je o 22,97 Kč méně, než v ČR. Daňové zatížení spotřební daní činí 14,42 % a celkové daňové zatížení 34,42 %. Ve srovnání s Českou republikou je daňové zatížení o 7,47 % nižší.

6.1.3.4 Baileys Irish Cream

Název alkoholu: Baileys Irish Cream

Obsah alkoholu: 17 %

Objem: 0,7 l

Cena: 119,98 HRK po přepočtu tedy 433,00782 Kč a po zaokrouhlení 433 Kč

DPH: 25 %

Tabulka 15 Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		433,00
DPH	$(433/125) * 25$	86,60
Spotřební daň	$191,28 * 0,7 * 0,17$	22,76
Spotřební daň + DPH	$86,6 + 22,76$	109,36
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(22,76/433) * 100$	5,26
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(109,36/433) * 100$	25,26

V tabulce č. 15, můžeme vidět, že spotřební daň u 0,7 l lahve s 17 % obsahem alkoholu je 22,76 Kč tedy o 11,16 Kč méně, než v ČR. Průměrné daňové zatížení spotřební daní je 5,26 % z prodejní ceny. Celkové daňové zatížení je 25,26 % tedy o 1,84 % nižší než v ČR.

6.1.4 Zdaňování vybraného alkoholu na Slovensku

Spotřební daň z alkoholických nápojů je na Slovensku upravena zákonem č. 530/201. Základem daně je množství alkoholu vyjádřeného v hektolitrech u 100 % alkoholu při teplotě 20 °C. Daň se vypočítá jako součin základu daně a příslušné sazby daně. Základ daně se u lihu vyjádřeného v hl zaokrouhluje na čtyři desetinná místa. Sazba daně činí 1 080 EUR.

Měnou Slovenské republiky je euro, které v roce 2009 nahradilo slovenskou korunu. Částky budu tedy přepočítávat kurzem ČNB platným k 13. 4. 2016, kdy 1 EUR = 27,030 Kč. Tím pádem sazba daně činí po přepočtu 1 080 EUR = 29 192,4 Kč po zaokrouhlení tedy 29 192 Kč/hl neboli 291,92 Kč/l.

6.1.4.1 Ballantines

Název alkoholu: Ballantines

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 12,87 EUR po přepočtu tedy 347,8761 Kč a po zaokrouhlení 349 Kč

DPH: 20 %

Tabulka 16 Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		349,00
DPH	$(349/120) * 20$	58,17
Spotřební daň	$291,92 * 0,7 * 0,4$	81,74
Spotřební daň + DPH	$58,17 + 81,74$	139,91
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(81,74/349) * 100$	23,42
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(139,91/349) * 100$	40,09

V tabulce č. 16, můžeme vidět, že spotřební daň u 40 % alkoholu je 81,74 Kč. Daňové zatížení spotřební daní je 23,42 % z prodejní ceny a celkové daňové zatížení činí 40,09 % z prodejní ceny. Ve srovnání s ČR u stejného typu alkoholu vidíme, že spotřební daň je sice vyšší, ale daňové zatížení spotřební daní, i celkové je ve srovnání menší, než můžeme vidět v ČR.

6.1.4.2 Vodka Finladia

Název alkoholu: Finladia vodka

Obsah alkoholu: 40 %

Objem: 0,7 l

Cena: 15,99 EUR po přepočtu tedy 432,2097 Kč a po zaokrouhlení 432 Kč

DPH: 20 %

Tabulka 17 Průměrné daňové zatížení v (%) u Finlandia vodky (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		432,00
DPH	$(432/120) * 20$	72,00
Spotřební daň	$291,92 * 0,7 * 0,4$	81,74
Spotřební daň + DPH	$72 + 81,74$	153,74
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(81,74/432) * 100$	18,92
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(153,74/432) * 100$	35,59

V tabulce č. 17, vidíme, že spotřební daň 81,74 Kč je ve srovnání s ČR vyšší o 1,94 Kč. Zatímco daňové zatížení spotřební daní je o 7,77 % nižší a celkové daňové zatížení prodejní ceny je o 8,45 % nižší, než v ČR.

6.1.4.3 Jagermeister

Název alkoholu: Jagermeister

Obsah alkoholu: 35 %

Objem: 0,7 l

Cena: 12,58 EUR po přepočtu tedy 340,0374 Kč a po zaokrouhlení 340 Kč

DPH: 20 %

Tabulka 18 Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		340,00
DPH	$(340/120) * 20$	56,67
Spotřební daň	$291,92 * 0,7 * 0,35$	71,42
Spotřební daň + DPH	$56,67 + 71,42$	128,09
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(71,42/340) * 100$	21,01
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(128,09/340) * 100$	37,67

V tabulce č. 18, můžeme vidět, že spotřební daň u 35 % alkoholu je 71,41 Kč tedy o 10,32 Kč méně, než u 40 % alkoholu. Daňové zatížení spotřební daně je 37,67 % z prodejní ceny. Celkové daňové zatížení činí 37,67 % z prodejní ceny. Ve srovnání s ČR je celkové daňové zatížení o 1,57 % menší.

6.1.4.4 Baileys Irish Cream

Název alkoholu: Baileys Irish Cream

Obsah alkoholu: 17 %

Objem: 0,7 l

Cena: 17,59 EUR po přepočtu tedy 475,4577 Kč a po zaokrouhlení 475 Kč

DPH: 20 %

Tabulka 19 Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream (vlastní zpracování)

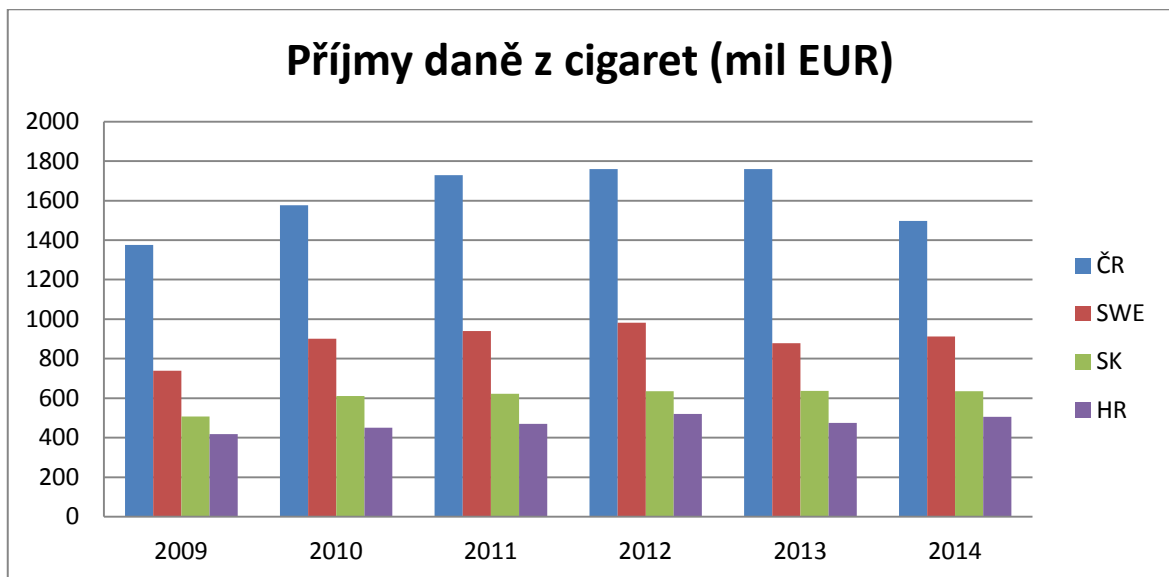
Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		475,00
DPH	$(475/120) * 100$	79,17
Spotřební daň	$291,92 * 0,7 * 0,17$	34,74
Spotřební daň + DPH	$79,17 + 34,74$	113,93
Průměrné daňové zatížení spotřební daní (%)	$(34,74/475) * 100$	7,31
Průměrné celkové daňové zatížení (%)	$(113,93/475) * 100$	23,99

V tabulce č. 19, vidíme, že spotřební daň u 17 % alkoholu je 34,74 Kč. Daňové zatížení spotřební daní je 7,31 % z prodejní ceny a celkové daňové zatížení činí 23,99 %. Ve srovnání s ČR je spotřební daň na Slovensku vyšší což je dáno vyšší sazbou daně, zatímco daňové zatížení je nižší, což je dáno vyšší průměrnou prodejní cenou.

6.2 Komparace zdaňování tabákových výrobků ve vybraných státech EU

Cílem této kapitoly je komparace zdaňování vybraných tabákových výrobků spotřební daní. Jako zástupce tabákových výrobků jsem zvolila dva druhy cigaret a to cigarety

Marlboro gold a Camel filters. Tyto dva druhy jsem vybrala především proto, že patří k nejznámějším, k nejvíce kupovaným a prodávají se ve zvolených státech.

Obrázek 2 Příjmy spotřební daně z tabákových výrobků (EUROPA.EU, 2015; vlastní zpracování)

Graf č. 2 znázorňuje příjmy spotřební daně z cigaret u vybraných států EU. Příjmy jsou uvedeny za léta 2009 až 2014 a to v milionech EUR. Jak můžeme vidět, největších příjmů dosahuje Česká republika, zatímco nejmenších Chorvatsko. U České republiky si můžeme všimnout, že se příjmy od roku 2009 zvyšovali, avšak v roce 2014 došlo k poklesu.

6.2.1 Zdaňování vybraných tabákových výrobků v ČR

Tabákové výrobky jsou upraveny zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Při zdanění se uplatňuje smíšený model, tzn., že výše daně se vypočítá jako součet součinu procentní části a ceny pro konečného spotřebitele dělený stem a součinu pevné části sazby daně a počtu kusů cigaret.

Základem daně pro procentní část daně je u cigaret cena pro konečného spotřebitele a u pevné části množství vyjádřené v kusech. Sazba daně pro cigarety činí v procentní části 27 % a pevné části 1,39 Kč/kus. Minimální spotřební daň je stanovena na 2,52 Kč za kus.

V roce 2016 došlo ke zvýšení spotřební daně z cigaret a dalších tabákových výrobků. Sazba se zvýšila k 1. lednu 2016 přibližně o 3 Kč na krabičku. K dalšímu navýšení dojde k 1. lednu 2017 a poté k 1. lednu 2018.

6.2.1.1 Marlboro gold

Počet cigaret: 20 ks

Dehet: 8 mg/cig

Nikotin: 0,6 mg/cig

Oxid uhelnatý: 9 mg/cig

Cena: 95 Kč

Tabulka 20 Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		95,00
DPH	$(95/121) * 21$	16,49
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,27 * 95) + (1,39 * 20)$	53,45
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,52 * 20$	50,40
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$53,45 > 50,40$	53,45
DPH + spotřební daň	$16,49 + 53,45$	69,94
Zatížení spotřební daní v (%)	$(53,45/95) * 100$	56,26
Celkové daňové zatížení v (%)	$(69,94/95) * 100$	73,62

V tabulce č. 20, můžeme vidět, že spotřební daň vypočítá dle vzorce je vyšší, než spotřební daň vypočtené dle minimální sazby. Použije částku větší, tedy částku vypočtenou dle vzorce. Spotřební daň činí 53,45 %. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny je 73,62 %.

6.2.1.2 Camel filters

Počet cigaret: 20

Dehet: 10 mg/cig

Nikotin: 0,8 mg/cig

Oxid uhelnatý: 10 mg/cig

Cena: 89 Kč

Tabulka 21 Průměrné *daňové zatížení v (%) u Camel filters (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	Cena v Kč
Prodejní cena		89,00
DPH	$(89/121) * 21$	15,45
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,27 * 89) + (1,39 * 20)$	51,83
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,52 * 20$	50,40
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$51,83 > 50,40$	51,83
DPH + spotřební daň	$15,45 + 51,83$	67,28
Zatížení spotřební daní v (%)	$(51,83/89) * 100$	58,24
Celkové daňové zatížení v (%)	$(67,28/89) * 100$	75,60

V tabulce č. 21, vidíme, že spotřební daň u krabičky cigaret v ceně 89,00 Kč činí 51,83 Kč. Tedy o 1,62 Kč méně, než u krabičky stojící 95 Kč. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny je 75,60 %. Daňové zatížení spotřební daní činí 58,24 %, což je více jak polovina prodejní ceny.

6.2.2 Zdaňování vybraných tabákových výrobku ve Švédsku

Tabákové výrobky jsou upraveny zákonem (1994: 1563), nařízením (2010: 177) o dani z tabáku. Sazba pro zdanění cigaret činí 1,50 za jednotku + 1% z maloobchodní ceny.

Ve Švédsku je zákaz kouření na veřejně přístupných uzavřených místech, jako jsou restaurace, bary, hudební kluby atd. Kuřáci tedy mohou kouřit jen na zahrádkách nebo venku před restaurací.

Pro přepočítání švédské měny na českou použijí kurz stanovený ČNB k 13. 4. 2016, který činí 1 SEK = 2,934 Kč. Sazba pro zdanění cigaret tedy po přepočtu na českou měnu činí 1,50 SEK = 4,401 Kč.

6.2.2.1 Marlboro gold

Počet cigaret: 20 ks

Dehet: 8 mg/cig

Nikotin: 0,6 mg/cig

Oxid uhelnatý: 9 mg/cig

Cena: 60 SEK po přepočtu tedy 176,04 Kč po zaokrouhlení tedy 176 Kč

Tabulka 22 *Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		176,00
DPH	$(176/125) * 25$	35,20
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,01 * 176) + (4,401 * 20)$	89,78
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	-	-
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	-	-
DPH + spotřební daň	$35,20 + 89,78$	124,98
Zatížení spotřební daní v (%)	$(89,78/176) * 100$	51,01
Celkové daňové zatížení v (%)	$(124,98/176) * 100$	71,01

V tabulce č. 22, vidíme, že spotřební daň činí 89,78 Kč. Ve srovnání s ČR tedy o 36,33 Kč více. Sazba procentní části je o 26 % nižší, zatímco sazba pevné části je o 2,981 Kč vyšší. Celkové daňové zatížení je 71,01 % z prodejní ceny. Ve srovnání s ČR o 2,61 % nižší, což je dáno vyšší prodejní cenou.

6.2.2.2 *Camel filters*

Počet cigaret: 20

Dehet: 10 mg/cig

Nikotin: 0,8 mg/cig

Oxid uhelnatý: 10 mg/cig

Cena: 57 SEK po přepočtu tedy 167,238 Kč po zaokrouhlení 167 Kč

Tabulka 23 Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		167,00
DPH	$(167/125) * 25$	33,40
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,01 * 167) + (4,401 * 20)$	89,69
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	-	-
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	-	-
DPH + spotřební daň	$33,40 + 89,69$	123,09
Zatížení spotřební daní v (%)	$(89,69/167) * 100$	53,71
Celkové daňové zatížení v (%)	$(123,09/167) * 100$	73,71

V tabulce č. 23, vidíme, že spotřební daň činí 89,69 Kč, je tedy o 37,86 Kč vyšší, než v ČR. Celkové daňové zatížení je 73,71 % z prodejní ceny. Daňové zatížení je o 1,89 % nižší, než v ČR. Daňové zatížení spotřební daní činí 53,71 %.

6.2.3 Zdaňování vybraných tabákových výrobku v Chorvatsku

Tabákové výrobky jsou upraveny zákonem o spotřební dani, a to konkrétně v hlavě XVII. Spotřební daň se zjišťuje jako pevně stanovená částka na 1 000 kusů a jako procento z maloobchodní ceny cigaret. Spotřební daň činí nejméně 57 % vážené průměrné maloobchodní prodejní ceny, propuštěny ke spotřebě.

Sazba daně činí 230 HRK na 1 000 kusů cigaret a 38 % z maloobchodní prodejní ceny. Minimální spotřební daň z cigaret činí 648 HRK za 1 000 kusů cigaret.

Stejně jako ve Švédsku je i v Chorvatsku zákaz kouření v restauracích, kavárnách i barech. Lidé tedy mohou kouřit pouze na venkovních zahrádkách nebo terasách.

Chorvatskou měnou je kuna (HRK), kterou budu přepočítávat aktuálním kurzem stanoveným ČNB ke dni 13. 4. 2016. K tomuto dni činí 1 HRK = 3,609 Kč. Sazba daně po přepočtu činí 230 HRK = 830,07 Kč na 1 000 kusů neboli 0,83 Kč za kus. Minimální sazba na 1 000 kusů je po přepočtu 648 HRK = 2 338,632 neboli 2,34 Kč za kus.

6.2.3.1 Marlboro gold

Počet cigaret: 20 ks

Dehet: 8mg/cig

Nikotin: 0,6 mg/cig

Oxid uhelnatý: 9mg/cig

Cena: 25 HRK po přepočtu tedy 90,225 Kč po zaokrouhlení teda 90 Kč

Tabulka 24 Průměrné *daňové zatížení v (%) u Marlboro gold (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		90,00
DPH	$(90/125) * 25$	18,00
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,38 * 90) + (0,83 * 20)$	50,80
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,34 * 20$	46,80
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$50,80 > 46,80$	50,80
DPH + spotřební daň	$18 + 50,80$	68,80
Zatížení spotřební daní v (%)	$(50,80/90) * 100$	56,44
Celkové daňové zatížení v (%)	$(68,80/90) * 100$	76,44

V tabulce č. 24, vidíme, že spotřební daň činí 50,80 Kč, je tedy o 2,65 Kč nižší, než v ČR. Ve srovnání s ČR je sazba procentní části o 11 % větší, zatímco sazba pevné části je o 0,59 Kč menší. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny činí 76,44 % což je o 2,82 % vyšší, než v ČR.

6.2.3.2 Camel filters

Počet cigaret: 20

Dehet: 10 mg/cig

Nikotin: 0,8 mg/cig

Oxid uhelnatý: 10 mg/cig

Cena: 22 HRK po přepočtu tedy 79,398 Kč po zaokrouhlení teda 79 Kč

Tabulka 25 Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		79,00
DPH	$(79/125) * 25$	15,80
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,38 * 79) + (0,83 * 20)$	46,62
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,34 * 20$	46,80
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$46,62 < 46,80$	46,80
DPH + spotřební daň	$15,80 + 46,80$	62,20
Zatížení spotřební daní v (%)	$(46,80/79) * 100$	59,24
Celkové daňové zatížení v (%)	$(62,20/79) * 100$	78,73

V tabulce č. 25, vidíme, že spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby je větší než spotřební daň vypočtené dle vzorce. Spotřební daň tedy činí 46,80 Kč. Ve srovnání s ČR je minimální sazba o 0,23 Kč/kus nižší. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny je 78,73 % tedy o 3,13 % vyšší, než v ČR.

6.2.4 Zdaňování vybraných tabákových výrobku na Slovensku

Tabákové výrobky jsou na Slovensku upraveny zákonem č. 106/2004. Daň z cigaret se počítá jako součet specifické části daně a procentní části kombinované sazby daně. Sazba daně z cigaret činí u specifické složky 59,90 EUR na 1 000 kůsu a u procentuální části 23 % z ceny cigaret. Minimální sazba daně je stanovena na 91 EUR za 1 000 kusů.

Měnou Slovenské republiky je euro. Částky budu tedy přepočítávat kurzem ČNB platným k 13. 4. 2016, kdy 1 EUR = 27,030 Kč. Tím pádem sazba daně činí po přepočtu 59,90 EUR = 1619,097 Kč na 1 000 kusů, na jeden kus tedy po zaokrouhlení 1,62 Kč. Minimální sazba činí po přepočtu 91 EUR = 2 459,73 Kč na 1 000 kusů, na jeden kus tedy po zaokrouhlení 2,46 Kč.

6.2.4.1 Marlboro gold

Počet cigaret: 20 ks

Dehet: 8 mg/cig

Nikotin: 0,6 mg/cig

Oxid uhelnatý: 9 mg/cig

Cena: 3,40 EUR po přepočty tedy 91,902 Kč po zaokrouhlení tedy 92 Kč

Tabulka 26 Průměrné *daňové zatížení v (%) u Marlboro gold (vlastní zpracování)*

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		92,00
DPH	$(92/120) * 20$	15,97
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,23 * 92) + (1,62 * 20)$	53,56
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,46 * 20$	49,20
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$53,56 > 49,20$	53,56
DPH + spotřební daň	$15,97 + 53,56$	69,53
Zatížení spotřební daní v (%)	$(53,56/92) * 100$	58,22
Celkové daňové zatížení v (%)	$(69,53/92) * 100$	75,58

V tabulce č. 26, vidíme, že spotřební daň je 53,56 Kč, tedy o 0,11 Kč vyšší, než v ČR. Sazba daně je ve srovnání s ČR v procentní části o 4 % nižší a v pevné části o 0,2 Kč vyšší. Celkové daňové zatížení z prodejní ceny je 75,58 %, což je o 1,96 Kč více, než v ČR.

6.2.4.2 Camel filters

Počet cigaret: 20

Dehet: 10 mg/cig

Nikotin: 0,8 mg/cig

Oxid uhelnatý: 10 mg/cig

Cena: 3,20 EUR po přepočtu tedy 86,496 Kč po zaokrouhlení tedy 86 Kč

Tabulka 27 Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters (vlastní zpracování)

Ukazatelé	Výpočet	v Kč
Prodejní cena		86,00
DPH	$(86/120) * 20$	14,33
Spotřební daň vypočítaná dle vzorce	$(0,23 * 86) + (1,62 * 20)$	52,18
Spotřební daň vypočítaná dle minimální sazby	$2,46 * 20$	49,20
Srovnání spotřební daně dle vzorce a dle minimální sazby	$52,18 > 49,20$	52,18
DPH + spotřební daň	$14,33 + 52,18$	66,51
Zatížení spotřební daní v (%)	$(52,18/86) * 100$	60,67
Celkové daňové zatížení v (%)	$(66,51/86) * 100$	77,34

V tabulce č. 27, vidíme, že spotřební daň činí 52,18 Kč, tedy o 0,35 Kč více, než v ČR. Daňové zatížení spotřební daní činí 60,67 %, což je o 2,43 % více, než v České republice. Celkové daňové zatížení je 77,34 % z prodejní ceny, což je o 1,74 % více, než v ČR. Větší výše daňového zatížení, může mít za následek nižší prodejní cena.

7 SHRNU TÍ A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Na základě komparace spotřební daně v České republice a ve vybraných státech Evropské unie konkrétně tedy Švédska, Chorvatska a Slovenska bylo zjištěno daňové zatížení u vybraných druhů alkoholických nápojů a tabákových výrobků. Tyhle dvě komodity tvoří významný příjem do státního rozpočtu, ale na druhou stranu patří jejich spotřeba k nežádoucí. Jedná se totiž o návykové látky, které mají nepříznivý vliv na zdravotní stav lidí a tím pádem větší potřebu financí ve zdravotnictví.

V následující tabulce č. 28 je znázorněno daňové zatížení spotřební daní, konkrétně daní z lihu u vybraných alkoholických nápojů ve vybraných státech Evropské unie.

Tabulka 28 *Daňové zatížení spotřební daní u vybraných alkoholických nápojů v (%) (vlastní zpracování)*

Vybrané druhy alkoholických nápojů	Česko	Švédsko	Chorvatsko	Slovensko
	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)
Ballantines	26,16	55,29	16,48	23,42
Finladia vodka	26,69	60,99	14,84	18,92
Jagermeister	21,89	46,60	14,42	21,01
Baileys Irish Cream	9,75	30,58	5,26	7,31

Z tabulky č. 28 vyplývá, že nejvyšší daňové zatížení připadá na Švédsko, zatímco nejnižší na Chorvatsko. Česká republika se Slovenskou republikou jsou na tom podobně, a daňové zatížení je o více než polovinu nižší, než daňové zatížení ve Švédsku.

Co se týče spotřeby alkoholu, Česká republika obsazuje přední příčky, kdy na jednoho obyvatele České republiky připadá 11-12 litrů alkoholu ročně. To je více, než je odhadovaný průměr zemí OECD, který činí 9,1 litru čistého alkoholu. Podle průzkumů prováděných OECD se taky zvýšila konzumace alkoholu u mladistvých.

Z toho vyplývá, že stát by měl situaci v oblasti spotřeby alkoholu řešit a to rovnou několika opatřeními. Jako první opatření bych doporučila častější a větší kontroly podniků, kde se mladiství mohou dostat k alkoholu. Také bych zvýšila sankci, při porušení prodeje alkoholických nápojů mladistvým. Dalším opatřením by mohlo být omezení reklam propagujících alkohol a zavedení protialkoholních kampaní, různých reklam nebo

dokumentů o lidech, kteří mají s alkoholem problémy a u kterých měl alkohol nepříznivý vliv na život. Dalším možným řešením může být zvýšení spotřební daně, které by přineslo do státního rozpočtu více peněžních prostředků, ale bohužel by s největší pravděpodobností zvýšilo nelegální obchod s alkoholem a podpořilo tak černý trh a šedou ekonomiku, takže by muselo být učiněno opatření i v této oblasti.

V souvislosti s nelegální výrobou alkoholu je nezbytné si připomenout metylalkoholovou kauzu z roku 2012, kdy došlo k nelegální výrobě alkoholu. Následkem takto vyráběného alkoholu došlo k ukončení životů několika lidí. Tahle kauza byla policií vyřešena, a pachatelé byli odsouzeni. Bohužel, výroba nelegálního alkoholu je tady pořád, a proto by měl stát zasáhnout formou častějších a rozsáhlejších kontrol, jak výrobců alkoholu, tak podniků, které alkohol prodávají, a samozřejmě zvýšit sankce za prodej nelegálního alkoholu.

Další důležitou komoditou, u které je, žádoucí snížení spotřeby jsou tabákové výrobky. V tabulce č. 29 můžeme vidět daňové zatížení spotřební daní u vybraných druhů cigaret ve zvolených státech.

Tabulka 29 *Daňové zatížení spotřební daní u vybraných tabákových výrobků v (%) (vlastní zpracování)*

Vybrané druhy tabákových výrobků	Česko	Švédsko	Chorvatsko	Slovensko
	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)	Zatížení spotřební daní (%)
Marlboro gold	56,29	51,01	56,44	58,22
Camel filters	58,24	53,71	59,24	60,67

V tabulce č. 29 můžeme vidět, že daňové zatížení spotřební daní vyjádřené v procentech se ve vybraných státech příliš neliší. Pohybuje se v rozmezí 50–60 %. Avšak největší spotřební daň v peněžním vyjádření náleží Švédsku, zatímco nejmenší stejně jako u alkoholu náleží Chorvatsku.

Česká republika stejně jako u spotřeby alkoholu obsazuje přední příčky v počtu kuřáků, kdy v České republice kouří zhruba 30 % populace nad 15 let. Počet kuřáků se v posledních letech příliš nemění, a to ani v důsledku neustálého zvyšování ceny cigaret.

Stát se snaží zmenšit množství kuřáků, snaží se bojovat proti kouření, ale zatím se mu to příliš nedaří. Snaží se zvyšovat spotřební daň uvalenou na tabákové výrobky, ale bohužel ani vyšší cena kuřáky od nákupu cigaret neodradí. Jsou nutná přísnější opatření a zásahy státu.

V první řadě bych státu doporučila místo výstražných nápisů na krabičkách cigaret zavést výstražné obrázky, které jsou v některých státech již používány. Podle mého názoru kuřák nápisy na krabičkách přehlíží a vůbec nečte, ale výstražný obrázek jen tak nepřehlédne. Dále bych stejně jako u alkoholických nápojů doporučovala větší propagaci protikuřáckých kampaní, v podobě reklam.

Jako hlavní doporučení považuji zákaz kouření v restauracích, barech i hospodách. Ve většině státech Evropské unie jsou tato omezení zavedena. Ve Švédsku i Chorvatsku je úplný zákaz kouření ve veřejných prostorách tedy i v restauracích, barech i hospodách. Na Slovensku zase musí být nekuřácká část větší, než polovina celého podniku, což se ale nevztahuje na podniky, které nabízejí jen nápoje.

Poslanci České republiky se od roku 2015 zabývají protikuřáckým zákonem, který měl vzejít v platnost, na začátku roku 2016, došlo ale k odložení, protože ji poslanci nestihli projednat. V souvislosti s tímto zákonem dochází k střetu několika názorů. Odpůrci tvrdí, že dochází k omezování svobody podnikatelů, a obávají se snížení tržeb nebo dokonce zkrachování podniku. Podle nich by se měl sám podnikatel rozhodnout, zda jeho podnik bude kuřácký nebo nekuřácký. Naopak příznivci zákona mají názor, že v případě zákazu kouření v podnicích, bude podniky navštěvovat více nekuřáků, kteří teď podniky nenavštěvují.

Dle mého názoru by měl být zákon o zákazu kouření určitě schválen. Pro snížení množství kuřáků, je perfektní. Kouření je škodlivé, ohrožuje zdraví nejen samotných kuřáků, ale také lidí v okolí kuřáků. Podnikatelům bych vzkázala, že ve většině států Evropské unie je v podnicích zákaz kouření, a i tak fungují a vydělávají, a proto se nemusí ničeho obávat.

Myslím si, že kdyby stát vzal v potaz má doporučení, došlo by ke snížení spotřeby nežádoucích výrobků. Vše se, ale odvíjí od toho, jak se stát rozhodne, jaká učiní opatření a my jen můžeme přihlížet, a vyčkávat co se bude dít.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo srovnání spotřební daně v České republice a ve vybraných státech Evropské unie. Z důvodu rozsáhlosti tématu se zaměřila na srovnání spotřební daně u alkoholických nápojů a tabákových výrobků.

V první části práce byly vysvětleny základní daňové pojmy, funkce daní a klasifikace daní. Dále byla popsána historie spotřební daně a její klasifikace. Následně byla vymezena legislativní úprava a předměty daně u vybraných států Evropské unie. V poslední části teoretické části byl objasněn pojem harmonizace, a jak jsou v rámci Evropské unie harmonizovány akcízy.

Další část práce se zabývala srovnáváním daňového zatížení u čtyř vybraných druhů alkoholu a u dvou druhů cigaret. Nejdříve byla vždy charakterizována spotřební daň a daňové sazby. Následně byla vypočítána výše spotřební daně a daňového zatížení u jednotlivých států. Byly taky zpracovány grafy, které znázorňují výši příjmů daně z lihu a daně z cigaret u vybraných států.

Na základě poznatků z předešlých částí, došlo k porovnání jednotlivého daňového zatížení vybraných výrobků mezi zvolenými státy. Bylo zjištěno, že nejvyššího daňového zatížení dosahuje Švédsko, u kterého i sazba daně patří k nejvyšší. Ve srovnání s Českou republikou je daňové zatížení o více jak dvojnásobek větší. Nejnižšího daňového zatížení a nejnižší sazbu daně má Chorvatsko. Ve srovnání se Slovenskem má Česká republika větší daňové zatížení, ale nižší sazbu daně.

Co se týče daňového zatížení u cigaret, mezi státy nejsou tak rapidní změny, jako u alkoholu. Pokud bychom, ale srovnávali vypočtenou spotřební daň v korunách, tak jednoznačně nejvyšší je ve Švédsku, nejnižší v Chorvatsku a Česká republika se Slovenskou jsou na tom podobně.

Na základě porovnávání nejen daňového zatížení, ale i sazby daně a vypočtené spotřební daně v korunách jsem přišla na skutečnost, že i když je sazba daně nebo vypočtená daň nejvyšší, nemusí být daňové zatížení nejvyšší. Velikost daňového zatížení se odvíjí od prodejní ceny, z toho vyplývá, že i když bude sazba daně nebo výsledná spotřební daň ve srovnání s ostatními státy nejvyšší a prodejní cena bude taky nejvyšší, bude daňové zatížení srovnatelné s ostatními státy.

Na základě zjištěných informací byla navržena doporučení pro Českou republiku, která se týkala snížení spotřeby škodlivých výrobků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BONĚK, Václav, 2001. *Lexikon Daňové pojmy*. svazek IV. Ostrava: Sagit, 626s. ISBN 8072082655.

CELNÍ SPRÁVA: *Spotřební daně a jejich správa* [online]. [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/dane/spotrebni-dane/stranky/default.aspx>

ČESKO, ©2003-2016 Zákon č. 353/2003 ze dne 26. 09. 2003 o spotřebních daní. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-353>

ČESKY ROZHLAS: *Protikuřácký zákon jde do sněmovny. Cigarety má zakázat v restauracích* [online]. 8. 12. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/protikuracky-zakon-jde-do-snemovny-cigarety-ma-zakazat-v-restauracich--1562060

European tax handbook. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2014, 1026 s. ISBN 978-90-8722-241- 3.

EUROPA.EU: *Excise duty tables* [online]. July, 2015a [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/excise_duties_alcohol_en.pdf

EUROPA.EU: *Excise duty tables* [online]. July, 2015b [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/tobacco_products/rates/excise_duties_tobacco_en.pdf

EUR-LEX.EUROPA: *SMĚRNICE RADY 2011/64/EU, o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků* [online]. 21. 6. 2011 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0064&from=CS>

FEREBAUER, Václav. *Česko Zákaz ano, ale... V Evropě se ke kouření staví různě, vítězí „kuřibudky“* In: *Ihned* [online]. 17. 12. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-64105290-cesko-je-zeme-kuraku-rocne-se-tu-vykouri-pres-20-miliard-cigaret>

FINANČNÁ SPRÁVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY: *Spotrebné dane* [online]. 8. 2. 2016 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <https://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/spotrebne-dane>

IDNES: *Zákaz ano, ale.. V Evropě se ke kouření staví různě, vítězí „kuřibudky“* [online]. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/referendum-idnes-cz-o-zakazu-koureni-zkusenosti-evropskych-statu-10w-/domaci.aspx?c=A151216_150326_domaci_fer

JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 137s. ISBN 978-80-7418-176-4

KUBÁTOVÁ, Květa, 2015. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 275 s. ISBN 978-80-7478-841-3.

MINISTARSTVO FINANCIJA POREZNA UPRAVA: *Zakon o trošarinama* [online]. 26. 10. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: http://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro68

NERUDOVÁ, Danuše, 2014. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*.

4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 332 s. ISBN 978-80-7478-626-6

NOVINKY.CZ: *Děti a alkohol: Česko je na tom nejhůř ze všech* [online]. 12. 5. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/domaci/369312-deti-a-alkohol-cesko-je-na-tom-nejhur-ze-vsech.html>

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1

REPUBLIKA HRVATSKA MINISTARSTVO FINANCIJA: *Državni proračun – Archiva* [online]. © 2009-2013 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.mfin.hr/hr/drzavni-proracun-arhiva>

SKATTEVERKET.SE: *Punktskatter* [online]. 2016 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2016.1/1227.html>

SKATTEVERKET.SE: *Så beräknas skatten* [online]. 2016a [cit. 2016-05-08].

Dostupné

z:

<http://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2016.1/322011.html>

SKATTEVERKET.SE: *Så beräknas skatten* [online]. 2016b [cit. 2016-05-08].

Dostupné

z:

<http://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2016.1/322063.html>

SLOV-LEX: *106/2004 Z. z.* [online]. 2016a [cit. 2016-05-08]. Dostupné z:

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/106/>

SLOV-LEX: *530/2011 Z. z.* [online]. 2016b [cit. 2016-05-08]. Dostupné z:

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2011/530/>

SVOBODNY MONITOR: *Česká republika je na světě 4. ve spotřebě alkoholu.*

Nejvíce pijí Litevci [online]. 5. 11. 2015 [cit. 2016-05-08]. Dostupné z:

[http://www.svobodnymonitor.cz/ekonomika/ceska-republika-je-na-svete-4-ve-](http://www.svobodnymonitor.cz/ekonomika/ceska-republika-je-na-svete-4-ve-spotrebe-alkoholu-nejvice-piji-litevci/)

[spotrebe-alkoholu-nejvice-piji-litevci/](http://www.svobodnymonitor.cz/ekonomika/ceska-republika-je-na-svete-4-ve-spotrebe-alkoholu-nejvice-piji-litevci/)

SYSTEM BOLAGET [online]. [cit. 2016-05-08]. Dostupné z:

<http://www.systembolaget.se/sok-dryck/?mm=1>

ŠIROKÝ, Jan, 2013 *Daně v Evropské unii*. 6., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha:

Linde, 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praze: C.H.

Beck, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8

VANČUROVÁ, Alena a Barbora SLINTÁKOVÁ, 2015. *Daňový systém ČR:*

cvičebnice. Praha: 1 VOX a.s., 72 s. ISBN 978- 80-87480-37-3.

VRUTAK [online]. [cit. 2016-05-08]. Dostupné z: <http://www.vrutak.hr/shop.aspx>

ZÁVĚRKA, Jakub. *Švédsko: Alkohol. In: Zaverka* [online]. 29. 9. 2011 [cit. 2016-

05-08]. Dostupné z: <http://www.zaverka.com/2011/09/alkohol.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně
atd.	A tak dále
č.	Číslo
čl.	Číslo
ČR	Česká republika
ČNB	Česká národní banka
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPPO	Dan z příjmů právnických osob
EU	Evropská unie
EUR	EURO
hl	Hektolitr
HR	Chorvatská republika
HRK	Chorvatská kuna
Kč	Česká koruna
kg	Kilogram
ks	Kus
l	Litr
LPG	Liquefied petroleum gas
mil.	Milion
např.	Například
OECD	Organization for economic cooperation and development
resp.	Respektive
Sb.	Sbírka

SEK	Švédská koruna
SK	Slovenská republika
SWE	Švédská republika
tj.	To je
tzn.	To znamená
tzv.	Tak zvaně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 <i>Příjmy spotřební daně z alkoholických nápojů</i>	34
Obrázek 2 <i>Příjmy spotřební daně z tabákových výrobků</i>	48

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 <i>Minimální sazby z paliv pohonných hmot</i>	27
Tabulka 2 <i>Minimální sazby daně z paliv pro průmyslové nebo komerční účely</i>	27
Tabulka 3 <i>Minimální sazby daně z paliv pro topné účely a elektrické energie</i>	27
Tabulka 4 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines</i>	35
Tabulka 5 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Finladia vodky</i>	35
Tabulka 6 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera</i>	36
Tabulka 7 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream</i>	37
Tabulka 8 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines</i>	38
Tabulka 9 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Finladia vodky</i>	39
Tabulka 10 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera</i>	40
Tabulka 11 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream</i>	40
Tabulka 12 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines</i>	42
Tabulka 13 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Finlandia vodky</i>	42
Tabulka 14 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera</i>	43
Tabulka 15 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream</i>	44
Tabulka 16 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Ballantines</i>	45
Tabulka 17 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Finlandia vodky</i>	46
Tabulka 18 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Jagermeistera</i>	46
Tabulka 19 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Baileys Irish Cream</i>	47
Tabulka 20 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold</i>	49
Tabulka 21 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters</i>	50
Tabulka 22 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold</i>	51
Tabulka 23 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters</i>	52
Tabulka 24 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold</i>	53
Tabulka 25 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters</i>	54
Tabulka 26 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Marlboro gold</i>	55
Tabulka 27 <i>Průměrné daňové zatížení v (%) u Camel filters</i>	56
Tabulka 28 <i>Daňové zatížení spotřební daní u vybraných alkoholických nápojů v (%)</i>	57
Tabulka 29 <i>Daňové zatížení spotřební daní u vybraných tabákových výrobků v (%)</i>	58